

KRAŠ prehrambena industrija d.d.
Ravnice 48, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 23 96 111 • Fax: +385 1 23 29 907

Vrijednosnica: KRAS

LEI:74780000n00HZTWVU688

Matična država članica Izdavatelja : Republika Hrvatska

ISIN:HRKRASRA0008

Vrijednosnica uvrštena na Uređeno tržište: Zagrebačka burza d.d.

Segment Uređenog tržišta: Redovito tržište

Zagreb, 29.04. 2019.

- ZAGREBAČKA BURZA d.d.
- HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA
- HRVATSKA IZVJEŠTAJNA NOVINSKA AGENCIJA
- INTERNET STRANICA DRUŠTVA

**Priopćenje za javnost: Rezultati poslovanja KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPE
za razdoblje I-XII 2018. godine**

(revidirano, nekonsolidirano i konsolidirano)

Sukladno članku 496. Zakona o tržištu kapitala, obavještavamo da su finansijski izvještaji za razdoblje I-XII 2018. godine (KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA) s Izvještajem Uprave Društva i Izjavom osobe odgovorne za sastavljanje finansijskih izvještaja za razdoblje I-XII 2018. godine (KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA) objavljeni na internetskim stranicama Kraša, na internetskim stranicama Zagrebačke burze d.d. i na internetskim stranicama Službenog registra propisanih informacija pri Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga.

Izvještaj Uprave Društva istovremeno je dostavljen HINA-i putem sustava HinaOTS s napomenom gdje se u cijelosti može pročitati.

KRAŠ d.d.

NAPOMENA O IZVORU:

Kraš prehrambena industrija d.d.

Ravnice 48

10 000 Zagreb

tel:informacije za dioničare +385 1 23 29 175,
+385 1 23 96 132

fax: +385 1 2396 592

e-mail tiktar@kras.hr

web:www.kras.h

Kraš d.d. Zagreb
OIB: 94989605030

Priopćenje za javnost

IZVJEŠTAJ UPRAVE DRUŠTVA REVIDIRANI REZULTATI POSLOVANJA KRAŠ GRUPE ZA POSLOVNU 2018. GODINU

KRAŠ GRUPA je u poslovnoj 2018. godini ostvarila konsolidirane ukupne prihode u iznosu od 1.028,3 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 1.014,3 milijuna kuna. Od toga su na domaćem tržištu ostvareni prihodi u iznosu od 547,4 milijuna kuna, a prihodi od prodaje u inozemstvu u iznosu od 466,9 milijuna kuna.

Ukupni konsolidirani rashodi u 2018. godini ostvareni su u iznosu od 965,7 milijuna kuna i manji su za 3,2 %, u odnosu na poslovnu 2017. godinu.

Ostvarena EBITDA iznosi 116,2 milijuna kuna što je za 10,9 milijuna kuna više u odnosu na prethodnu godinu. EBITDA marža podignuta je na razinu od 11,4%, što je više za 1,2 postotna boda u odnosu na poslovnu 2017. godinu.

KRAŠ GRUPA je u poslovnoj 2018. godine nakon pokrića ukupnih rashoda poslovanja ostvarila dobit prije oporezivanja u iznosu od 62,6 milijuna kuna. Ostvarena neto dobit iznosi 50,9 milijuna kuna, što je u odnosu na 2017. godinu više za 20 milijuna kuna.

Neto dobit pripisana imateljima kapitala MATICE ostvarena je u iznosu od 49,7 milijuna kuna.

U 2018. godini obujam izvoza povećan je za 4,7%. Udio izvoza u ukupnoj prodaji podignut je na razinu od 48,6% pri čemu je izravan izvoz ostvaren u više od 30 zemalja svijeta. Na prekomorskim tržištima povećan je izvoz u Saudijsku Arabiju i Australiju uz značajan izvoz u Kanadu i SAD kao tradicionalna izvozna tržišta. Rast izvoza ostvaren je na tržištima regije: BiH, Makedonije, Srbije, Crne Gore, kao i Austrije, Nizozemske, Njemačke i Švedske. Uz ovaj rast otvorena su i neka nova tržišta.

Na konačni rezultat su uz rast izvoza utjecale i razvojne aktivnosti s ciljem naglašavanja komparativnih prednosti Kraša u odnosu na konkurente te novitetima u assortimanu. U 2018. godini proširena je ponuda, od čega se izdvajaju: Domaćica tamna s bijelom čokoladom, inovirani proizvodi u brandu Dorina s bijelom čokoladom, Dorine Čokoterapija i drugi proizvodi u ostalim kategorijama.

Radi nastavka pozitivnih trendova razvoja Kraša, rasta proizvodnje i poslovnih prihoda, na Glavnoj skupštini Društva održanoj 31.8.2018. donijeta je odluka o dokapitalizaciji kroz povećanje temeljnog kapitala za iznos od 50 milijuna kuna. Do kraja godine postupak je uspješno proveden čime su, uz vlastite izvore, osigurana sredstva za realizaciju planiranih investicija. Povećanje kapitalne vrijednosti treba omogućiti zadržavanje liderskog položaja na tradicionalnim tržištima zemalja u regiji, a ujedno i ojačati konkurentnost na tržištima EU i u prekomorskim zemljama.

Zagreb, travanj 2019. godine

Za Kraš d.d. Zagreb

Damir Bulić, dipl.oec., predsjednik

Uprave Društva

K R A S

PREHRAMBENA INDUSTRIJA
ZAGREB RAVNICE

Kraš d.d. Zagreb
OIB:94989605030

Priopćenje za javnost

**Izjava osobe odgovorne za sastavljanje finansijskih izvještaja za
za razdoblje I-XII 2018. godine**

KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA- revidirano

(sukladno članku 468. Zakona o tržištu kapitala)

Prema mojoj najboljem saznanju:

1. Financijska izvješća KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA za razdoblje I-XII 2018. godine sastavljena su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji te daju cjelovit, objektivan i istinit prikaz imovine i obveza, dobitaka i finansijskog položaja KRAŠ d.d. Zagreb i ovisnih društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu;
2. Izvještaj Uprave Društva sadrži objektivan prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja KRAŠ d.d. Zagreb i ovisnih društava uključenih u konsolidaciju uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izloženi.

U Zagrebu, travanj 2019. godine

Za Kraš, d.d. Zagreb
Ivana Granić, dipl.oec
direktorica Službe računovodstva

Grcic
KRAŠ

41

PREHRAMBENA INDUSTRIJA, d.d.
Z A G R E B, RAVNICE 48

KRAŠ prehrambena industrija d.d.
Ravnice 48, 10 000 Zagreb, Hrvatska

**UPRAVA DRUŠTVA
NADZORNI ODBOR**

Temeljem članka 300.b Zakona o trgovačkim društvima, Uprava i Nadzorni odbor Kraš, prehrambena industrija, d.d. Zagreb, na zajedničkoj sjednici od 03.04.2019. godine, utvrdili su i donijeli slijedeći

**PRIJEDLOG ODLUKE
o upotrebi dobiti ostvarene u poslovnoj 2018. godini**

I.

Dobit KRAŠ d.d. ostvarena u poslovnoj 2018. godini u iznosu od 40.239.286,19 kuna raspoređuje se u zakonske rezerve u iznosu od 2.011.964,31 kuna, a preostala dobit nakon isplate pod točkama II. I III. raspoređuje se u zadržanu dobit.

II.

Iz dobiti ostvarene u poslovnoj 2018. godini isplatit će se dividenda u iznosu od 10,00 kuna po dionici svim dioničarima koji su upisani u depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. Zagreb na dan 06. lipnja 2019. godine.

Datum od kojeg će se trgovati dionicom društva KRAŠ d.d. bez prava na isplatu dividende je 05. lipnja 2019. godine.

Dividenda dioničarima isplatit će se 27. lipnja 2019. godine.

III.

Članovima Uprave Društva i radnicima s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima izvršiti će se isplata temeljem rezultata poslovanja Društva sukladno zaključenim ugovorima o vođenju poslova Društva i ugovora o radu, te obvezama, ovlaštenjima i pravima direktora.

Isplata će se izvršiti temeljem posebne odluke Uprave Društva.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Uprave

Damir Bulić, dipl. oec.

Predsjednik Nadzornog odbora

prof. dr. sc. Zoran Parać

OPĆI PODACI ZA IZDAVATELJE

Razdoblje izvještavanja:

1.1.2018

do

31.12.2018

Godina:

2018

Godišnji finansijski izvještaji

Matični broj (MB):

03269043

Oznaka matične države/članice izdavatelja:

HR

Matični broj subjekta (MBS):

080005858

Osobni identifikacijski broj (OIB):

94989605030

LEI:

74780000n00HZTWVU688

Šifra ustanove:

847

Tvrta izdavatelja:

KRAŠ d.d. Zagreb

Poštanski broj i mjesto:

10000

Zagreb

Ulica i kućni broj:

Ravnice 48

Adresa e-pošte:

Internet adresa:

www.kras.hr

Broj zaposlenih (krajem izvještajnog razdoblja):

2607

Konsolidirani izvještaj:

KD

(KN-nije konsolidirano/KD-konsolidirano)

Revidirano:

RD

(RN-nije revidirano/RD-revidirano)

Tvrte ovisnih subjekata (prema MSFI):

Sjedište:

MB:

Kraš-Irgovina,d.o.o.Zagreb	Zagreb,Ravnice 48	19890028161
Kraš trgovina, d.o.o. Široki Brijeg	Široki Brijeg, Visoka Glavica 15, BiH	4,27203E+12
MIRA, a.d. Prijedor	Prijedor, Kralja Aleksandra 3, BiH	4,40067E+12
Kraškomerc KRAŠ,dooe!,Skopje	Skopje, Dame Gruev 3, Makedonija	4273028
Krašcommerce, d.o.o. Ljubljana	Ljubljana, Tivolska cesta 30, Slovenija	5539234000
KAROLINA, d.o.o. Osijek	Osijek, Vukovarska cesta 209 A	10984562711
KrašCommerce d.o.o., Beograd	Palmira Toljatija 5, Beograd Srbija	17320955

Knjigovodstveni servis:

Ne

(Da/Ne)

(tvrta knjigovodstvenog servisa)

Osoba za kontakt:

Granić Ivanka

(unos se samo prezime i ime osobe za kontakt)

Telefon:

012396019

Adresa e-pošte:

igranic@kras.hr

Revizorsko društvo:

BDO Croatia d.o.o., Zagreb

(tvrtka revizorskog društva)

Ovlašteni revizor:

Mandica Buha

(ime i prezime)

Prezime i ime:

Damir Bulić, Dinko Klepo, Alen Varenića

(osobe ovlaštene za zastupanje)

K R A S
PREHRAMBENA INDUSTRIJA, d.d.
Z A G R E B, RAVNICE

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018

u kunama

Obveznik: KRAŠ d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izveštajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	639.011.044	594.910.160
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	1.188.124	1.334.906
1. Izdaci za razvoj	004		
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	574.336	1.237.626
3. Goodwill	006		
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007		
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	584.080	62.800
6. Ostala nematerijalna imovina	009	29.708	34.480
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	535.096.637	508.242.496
1. Zemljište	011	106.090.721	104.230.867
2. Građevinski objekti	012	233.449.774	218.055.558
3. Postrojenja i oprema	013	132.233.635	120.200.086
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	17.269.951	17.004.781
5. Biološka imovina	015	3.076.508	2.746.779
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	94.059	1.260.370
7. Materijalna imovina u pripremi	017	11.047.507	8.547.707
8. Ostala materijalna imovina	018	1.081.904	830.471
9. Ulaganja u nekretnine	019	30.752.578	35.365.877
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	100.925.819	83.713.313
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021		
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022		
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023		
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024		
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025		
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026		
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	289.112	289.112
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	83.584.316	65.347.105
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029		
10. Ostala dugotrajna finansijska imovina	030	17.052.391	18.077.096
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032		
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033		
3. Potraživanja od kupaca	034		
4. Ostala potraživanja	035		
V. ODGODENA POREZNA IMOVINA	036	1.800.464	1.619.445
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	558.154.990	618.726.606
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	159.559.510	160.586.564
1. Sirovine i materijal	039	69.649.554	68.527.800
2. Proizvodnja u tijeku	040	907.614	874.924
3. Gotovi proizvodi	041	42.047.509	30.976.990
4. Trgovačka roba	042	45.973.054	47.454.057
5. Predujmovi za zalihe	043	260.557	12.573.749
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044		11.144
7. Biološka imovina	045	721.222	167.900
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	298.531.330	289.175.355
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047		
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048		
3. Potraživanja od kupaca	049	250.618.367	268.791.396
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	1.214.163	1.227.555
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	4.010.018	3.720.058
6. Ostala potraživanja	052	42.688.782	15.436.346
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	15.385.679	59.076.992
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054		
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055		
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056		
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057		
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058		
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059		
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	1.080.000	1.080.000
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	14.209.408	57.907.044
9. Ostala finansijska imovina	062	96.271	89.948
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	84.678.471	109.887.695
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	064	2.246.629	1.634.620
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	1.199.412.663	1.215.271.386
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	20.729.045	21.330.971

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	644.058.082	728.098.473
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	549.448.400	599.448.400
II. KAPITALNE REZERVE	069	-15.041.057	-15.509.912
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	29.727.556	29.906.069
1. Zakonske rezerve	071	29.727.556	29.906.069
2. Rezerve za vlastite dionice	072	37.418.632	39.347.583
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-37.418.632	-39.347.583
4. Statutarne rezerve	074		
5. Ostale rezerve	075		
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	-2.239.232	-3.636.056
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	163.697	586.667
1. Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju	078	163.697	586.667
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079		
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080		
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK (AOP 082-083)	081	32.662.247	47.038.590
1. Zadržana dobit	082	32.662.247	47.038.590
2. Preneseni gubitak	083		
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	30.072.766	49.713.709
1. Dobit poslovne godine	085	30.072.766	49.713.709
2. Gubitak poslovne godine	086		
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087	19.263.705	20.551.006
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	8.812.844	7.796.915
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	8.812.844	7.796.915
2. Rezerviranja za porezne obveze	090		
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091		
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092		
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093		
6. Druga rezerviranja	094		
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	174.953.563	106.700.631
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096		
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097		
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098		
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099		
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100		
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	101	164.926.812	98.236.450
7. Obveze za predujmove	102	386.509	247.708
8. Obveze prema dobavljačima	103		
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104		
10. Ostale dugoročne obveze	105	1.105.120	891.658
11. Odgodena porezna obveza	106	8.535.122	7.324.815
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	363.009.099	366.436.342
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108		
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109		
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110		
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111		
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	1.467.500	1.482.422
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	113	203.097.646	205.590.499
7. Obveze za predujmove	114	37.240	540.521
8. Obveze prema dobavljačima	115	119.170.671	118.749.626
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116		
10. Obveze prema zaposlenicima	117	12.469.814	13.244.737
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	17.658.864	17.792.150
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119	530.097	597.742
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120		
14. Ostale kratkoročne obveze	121	8.577.267	8.438.645
E) ODGOĐENO PLACANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUCEGA RAZDOBLJA	122	8.579.075	6.239.025
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	1.199.412.663	1.215.271.386
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	20.729.045	21.330.971

RAČUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2018 do 31.12.2018

u kunama

Obveznik: Kraš d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	1.034.305.908	1.022.113.158
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126		
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	1.023.704.542	1.014.275.942
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128		
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129		
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	10.601.366	7.837.216
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	980.211.512	957.122.406
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	-9.004.239	11.566.083
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	613.980.664	562.275.472
a) Troškovi sirovina i materijala	134	452.513.440	407.395.050
b) Troškovi prodane robe	135	40.449.217	34.691.508
c) Ostali vanjski troškovi	136	121.018.007	120.188.914
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	271.035.085	284.842.808
a) Neto plaće i nadnice	138	165.406.120	172.452.790
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	70.030.041	75.371.897
c) Doprinosi na plaće	140	35.598.924	37.018.121
4. Amortizacija	141	49.931.576	48.827.388
5. Ostali troškovi	142	52.781.766	47.257.807
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	1.247.381	2.352.848
a) dugotrajne imovine osim finansijske imovine	144		50.829
b) kratkotrajne imovine osim finansijske imovine	145	1.247.381	2.302.019
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	239.279	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147	239.279	
b) Rezerviranja za porezne obveze	148		
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	149		
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150		
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151		
f) Druga rezerviranja	152		
8. Ostali poslovni rashodi	153		
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	2.847.513	6.202.920
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155		
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156		
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih finansijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157		
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158		
5. Tečajne razlike i ostali finansijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159		
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih finansijskih ulaganja i zajmova	160		
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	2.264.253	4.114.248
8. Tečajne razlike i ostali finansijski prihodi	162	2.802	1.959.839
9. Nerealizirani dobici (prihodi) od finansijske imovine	163		
10. Ostali finansijski prihodi	164	580.458	128.833
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	16.999.284	8.620.435
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166		
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167		
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	11.698.148	7.848.609
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	5.290.286	757.100
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od finansijske imovine	170		
6. Vrijednosna usklađenja finansijske imovine (neto)	171		
7. Ostali finansijski rashodi	172	10.850	14.726
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173		
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174		
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175		
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176		

IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	1.037.153.421	1.028.316.078
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	997.210.796	965.742.841
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	39.942.625	62.573.237
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	39.942.625	62.573.237
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	182	8.948.148	11.628.322
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	30.994.477	50.944.915
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	30.994.477	50.944.915
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	0	0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187		
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188		
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189		
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190		
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191		
UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192		
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193		
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194		
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195		
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196		
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197		
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198		
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji finansijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199	30.994.477	50.944.915
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200	30.072.766	49.713.709
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201	921.711	1.231.206
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	30.994.477	50.944.915
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	-1.370.002	-836.059
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204	-1.573.988	-1.388.252
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205		
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	206	203.986	552.193
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207		
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u	208		
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209		
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210		
8. Ostale nevlasničke promjene kapitala	211		
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT RAZDOBLJA	212	40.288	137.795
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	-1.410.290	-973.854
V. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP)	214	29.584.187	49.971.061
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VI. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP)	215	29.584.187	49.971.060
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216	28.662.476	48.739.854
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217	921.711	1.231.206

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2018. do 31.12.2018.

u kunama

Obveznik: _Kraš d.d._

Naziv pozicije 1	AOP oznaka 2	Isto razdoblje prethodne godine 3	Tekuće razdoblje 4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	39.942.626	62.573.236
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	58.762.877	48.842.403
a) Amortizacija	003	49.931.576	48.827.388
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004		
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje finansijske imovine	005	163.697	414.398
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-2.269.857	-4.115.769
e) Rashodi od kamata	007	11.698.148	7.848.609
f) Rezerviranja	008	64.355	-1.015.929
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	-1.573.987	-1.388.253
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010	748.945	-1.728.041
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	98.705.503	111.415.639
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	2.851.401	1.905.701
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013	-585.347	-5.900.414
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014	11.884.215	9.355.975
c) Povećanje ili smanjenje zahtiba	015	-8.000.868	-1.027.054
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016	-446.599	-522.806
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	101.556.904	113.321.340
4. Novčani izdaci za kamate	018	-11.698.148	-7.848.609
5. Plaćeni porez na dobit	019	-7.153.001	-6.709.280
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	82.705.755	98.763.451
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	900.374	1.613.566
2. Novčani primici od prodaje finansijskih instrumenata	022		
3. Novčani primici od kamata	023	2.267.055	4.114.248
4. Novčani primici od dividendi	024	2.802	1.521
5. Novačani primici s osnove povratca danih zajmova i štednih uloga	025		
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	21.589.524	20.863.757
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	24.759.755	26.593.092
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	-20.611.875	-23.733.594
2. Novčani izdaci za stjecanje finansijskih instrumenata	029		
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	-29.490.542	-47.342.564
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031		
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032		
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	-50.102.417	-71.076.158
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	-25.342.662	-44.483.066
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035		50.000.000
2. Novčani primici od izдавanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata	036		
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	150.240.676	129.852.786
4. Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti	038	19.352.956	554.507
V. Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	169.593.632	180.407.293
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih finansijskih instrumenata	040	-179.623.511	-193.697.104
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	-10.200.672	-12.829.038
3. Novčani izdaci za finansijski najam	042		
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	-7.073.289	-2.826.041
5. Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	044		-126.273
VI. Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	-196.897.472	-209.478.456
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	-27.303.840	-29.071.163
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047		
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANNIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	30.059.253	25.209.222
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	54.619.218	84.678.473
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	84.678.471	109.887.695

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

razdoblje od 1.1.2011

AOP zapisnik	Trenutak (upisani) kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Reserve za vlastite dionice	Ustoličene i učinjene u vlastitim dionicama (št. i vrednost)	Revolučijske rezerve	Outale rezerve	Sume rezerve	Fazovodljivo investitivno kapitalne			Ustoličeno izdati neto izdajatim dionicama u izdaju	Dobi / gubitak poslovne godine	Ustoličeno izdati neto izdajatim kapitala matice	Raznopravljivo (nematerijalni) investitivni interes	Ustoličeno izdati neto izdajatim dionicama u izdaju		
									2	3	4							
Prethodno razdoblje																		
1.	Stanje na dan početka prethodne poslovne godine																	
2.	Pronjekti ratovodstvenih politika																	
3.	Stanje na dan početka prethodne poslovne godine (prepravljeno) (AOP 01 do 03)	01	549.448.400	-13.912.987	28.763.199	33.915.225	50.826.369		-4.454.496	8.572			44.938.042	24.454.850	61.240.575	22.390.696	634.692.692	
4.	Stanje na dan početka prethodne poslovne godine (prepravljeno) (AOP 01 do 03)	02							3.820.679				-2.224.311		0		0	
5.	Dobijeni novac	03							0	8.572	0			-17.403.626		-3.948.693	-21.352.235	
6.	Pronjekti ratovodstvenih politika	04	549.448.400	-13.912.987	28.763.199	33.915.225	50.826.369	0						23.713.731	24.454.850	59.001.344	18.341.963	613.343.337
7.	Pronjekti ratovodstvenih politika	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		29.308.400	23.308.400	1.138.963	30.447.263	
8.	Pronjekti ratovodstvenih politika	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
9.	Pronjekti ratovodstvenih politika	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
10.	Pronjekti ratovodstvenih politika	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		163.897	0	163.897	163.897	
11.	Pronjekti ratovodstvenih politika	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
12.	Pronjekti ratovodstvenih politika	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
13.	Pronjekti ratovodstvenih politika	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
14.	Pronjekti ratovodstvenih politika	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
15.	Pronjekti ratovodstvenih politika	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
16.	Pronjekti ratovodstvenih politika	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
17.	Pronjekti ratovodstvenih politika	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
18.	Pronjekti ratovodstvenih politika	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
19.	Pronjekti ratovodstvenih politika	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
20.	Pronjekti ratovodstvenih politika	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
21.	Pronjekti ratovodstvenih politika	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
22.	Pronjekti ratovodstvenih politika	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
23.	Pronjekti ratovodstvenih politika	21	549.448.400	-15.041.057	29.727.556	37.418.632	0	0	-2.407.304	172.289	0	0	33.610.985	29.308.400	624.978.449	19.480.856	644.459.305	
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjivo podzemne obveznici MSF-a)																		
24.	LOSTALJA SVESOVATNINA DODAT PRETHODNOG	02	0	0	0	0	0	0	-1.573.987	0	0	0	-1.410.390	0	0	-1.410.290		
25.	IL. SVEOSVATNINO DODAT IL. GUBETAK (AOP 06-14)	03	0	0	0	0	0	0	-1.573.987	0	0	0	29.308.400	27.886.110	1.138.963	1.138.963	2.076.975	
26.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	04	-1.128.070	964.357	3.502.507	-13.407.737	0	0	0	0	0	0	9.896.954	24.564.700	2.076.975	2.076.975		
27.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
28.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
30.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
31.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
32.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
33.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
34.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
35.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
36.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
37.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
38.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
39.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
40.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
41.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
42.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
43.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
44.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
45.	IL. RAZDODJELJIVI DODAT IL. RAZDODJELJIVI (AOP 15-02)	23	549.448.400	-15.041.057	29.727.556	37.418.632	0	0	-2.407.304	172.289	0	0	33.610.985	29.308.400	624.978.449	19.480.856	644.459.305	

BILJEŠKE UZ GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (GFI)

Naziv izdavatelja: Kraš d.d. Zagreb

OIB: 94989605030

Izvještajno razdoblje: 2018. godina

Detaljne bilješke nalaze se u okviru Revizijskog izvješća priloženog u PDF formatu te je dostupno na internetskim stranicama Kraša d.d. i HANFE.

prehrambena industrija d.d.
ZAGREB, Ravnice 48

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2018. GODINU

K R A Š 41
PREHRAMBENA INDUSTRIJA, d.d.
Z A G R E B, RAVNICE 48

Predsjednik Uprave:

Damir Bulić

Član Uprave:

Dinka Klepo

Član Uprave:

Alen Varenina

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

1. OPĆI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Pravni okvir, djelatnost i zaposlenici

Društvo KRAŠ d.d., Ravnice 48, Zagreb („Društvo“) je matično društvo Grupe Kraš („Grupa“) te je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu, pod matičnim brojem subjekta MBS 080005858 i OIB 94989605030. Osnovna djelatnost Društva sukladno nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, registrirana pri Trgovačkom sudu je proizvodnja i prodaja konditorskih proizvoda tj. proizvodnja kakaa, bombona, keksa i čokolade.

Na dan 31. prosinca 2018. godine temeljni kapital Društva iznosi 599.448 tisuća kuna i podijeljen je na 1.373.621 dionicu nominalne vrijednosti od 400 kuna.

Na Glavnoj skupštini održanoj 31. kolovoza 2018. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala s iznosa od 549.448 tisuća kuna za iznos od 50.000 tisuća kuna na iznos od 599.448 tisuća kuna izdanjem 125.000 novih redovnih dionica pojedinačnog nominalnog iznosa od 400 kuna. Nakon uspješno provedenog postupka dokapitalizacije Trgovački sud u Zagrebu donio je Rješenje na temelju kojeg je proveden upis povećanja temeljnog kapitala u sudskom registru dana 21. prosinca 2018. godine. Povećanje temeljnog kapitala je na taj dan provedeno i u poslovnim knjigama Kraš d.d. Zagreb. Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. Zagreb (dalje: SKDD) je 17. siječnja 2019. godine u informacijskom sustavu izvršilo upis povećanja temeljnog kapitala, te od toga dana temeljni kapital Kraš d.d. upisan u informacijski sustav SKDD-a iznosi 599.448 tisuća kuna i podijeljen je na 1.498.621 redovnu dionicu. Istog dana 125.000 novih redovnih dionica uključeno je u sustav trgovanja na Zagrebačkoj burzi na redovito tržište.

Svaka dionica daje pravo na jedan glas u Glavnoj Skupštini Kraš d.d. Zagreb.

Ovisna društva na dan 31. prosinca 2018. godine prikazana su kako slijedi:

OVISNO DRUŠTVO	Postotak udjela u kapitalu	Osnovna djelatnost
Kraš-trgovina d.o.o. Zagreb		
KAROLINA d.o.o. Osijek	100,00%	trgovina
Ovisna društva u inozemstvu		
KRAŠ trgovina d.o.o. Široki Brijeg	100,00%	trgovina
Krašcommerce d.o.o. Ljubljana	100,00%	trgovina
KRAŠKOMERC DOOEL, Skopje	100,00%	trgovina
Kraš Commerce d.o.o. Beograd	100,00%	trgovina
MIRA a.d. članica Kraš grupe,Prijedor	76,09%	proizvodnja

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je imala 2.607 zaposlenika (31. prosinca 2017. godine 2.557 zaposlenika).

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

1.2. Tijela Društva (nastavak)

Tijela Društva su Uprava Društva, Nadzorni odbor i Glavna skupština.

Upravu Društva čine:

Damir Bulić	predsjednik Uprave
Dinko Klepo	član Uprave
Alen Varenina	član Uprave

Nadzorni odbor Društva na dan 31. prosinca 2018. godine broji sedam članova. Članove Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva.

Nadzorni odbor čine:

Zoran Parać	predsjednik
Tomislav Jović	zamjenik predsjednika
Marija Carić	član
Mladen Butković	član
Darko Đeneš	član
Zlatan Lisica	član
Vedran Tolić	član

Glavna skupština je organ Društva u kojem dioničari ostvaruju svoja prava u poslovima Društva, ako zakonom ili Statutom nije drugačije određeno. Glavnu skupštinu Društva čine imatelji dionica s pravom glasa.

2. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika izložen je u nastavku.

2.1. Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Konsolidirani finansijski izvještaji Društva za 2018. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16, 116/18) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (NN 95/16).

Konsolidirani finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene prepostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u konsolidiranim finansijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene prepostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Konsolidirani finansijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva. Konsolidirani finansijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 HRK), koja je, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva, i funkcionalna valuta Društva. Na dan 31. prosinca 2018. godine tečaj za 1 USD i 1 EUR iznosio je 6,47 HRK odnosno 7,42 HRK (31. prosinca 2017. godine: 6,27 HRK odnosno 7,51 HRK).

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja („MSFI“)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi te tumačenja izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

• MSFI 9 Financijski instrumenti : Klasifikacija i mjerjenje

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja su započela 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Konačna verzija MSFI-ja 9 Financijski instrumenti odražava sve faze projekta o financijskim instrumentima i mijenja MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje kao i sve prethodne verzije MSFI-ja 9. Standard uvodi nove zahtjeve klasifikacije i mjerjenja, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite. Menadžment Društva usvojio je standard sa datum stupanja na snagu te njegovom primjenom nije bilo značajnih utjecaja na konsolidirane finansijske izvještaje Društva.

• MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga. U okviru standarda uvodi se model od 5 koraka koji će se primjenjivati na prihode ostvarene temeljen ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), neovisno o vrsti prihodovne transakcije ili industriji. Zahtjevi standarda će se također primjenjivati na priznavanje i mjerjenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinansijske imovine koja nije dio redovitih aktivnosti Društva (primjerice prodaja nekretnina, postrojenja i opreme ili nematerijalne imovine). Opširne objave će se zahtijevati, uključujući i disagregaciju ukupnih prihoda; informacije o obvezama izvršenja; promjene u iznosima ugovorenih imovina i obveza između razdoblja i ključne procjene i prosudbe.

• MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima (pojašnjenja)

Pojašnjenja su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga s time da je dozvoljena ranija primjena. Cilj pojašnjenja je razjašnjavanje namjera Odbora prilikom definiranja zahtjeva MSFI-ja 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima, osobito računovodstvenog tretmana identificiranih obveza izvršenja na način da se dopunila definicija „odvojeno prepoznatljivog“ principa, razmatranja odnosa principala i agenta uključujući i procjenu činjenice je li u transakciji Društvo principal ili agent kao i primjene pristupa kontrole i licenciranja dajući dodatne upute za računovodstveni tretman intelektualnog vlasništva i tantijema. Pojašnjenja također daju dodatna praktična sredstva za društva koja MSFI 15 primjenjuju korištenjem punog retroaktivnog pristupa ili za ona koja se odluče na korištenje modificiranog retroaktivnog pristupa. Ova pojašnjenja još uvijek nisu usvojena u Europskoj uniji.

Menadžment Društva usvojio je standard sa datumom stupanja na snagu te njegovom primjenom nije bilo značajnih utjecaja na konsolidirane finansijske izvještaje Društva.

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

• MSFI 16 Najmovi

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili nakon toga. MSFI 16 definira pravila priznavanja, mjerena, prezentacije i objava za najmove obiju ugovornih strana, odnosno kupca („najmoprimca“) i dobavljača („najmodavca“). Sukladno novom standardu najmoprimci većinu najmova trebaju priznati u svojim finansijskim izvještajima. Na sve najmove će se primjenjivati jedinstveni računovodstveni model, s određenim izuzecima. Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca neće se značajno mijenjati. Menadžment Društva odlučio je da neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti već će se koristiti odredba o izuzeću za najmoprimca. Prilikom prelaska na novi standard, obveze za plaćanje temeljem postojećih operativnih najmova biti će diskontirana korištenjem odgovarajuće inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će u iznosu obveze za najam usklaćena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

Menadžment Društva procjenjuje da će primjenom novog standarda doći do sljedećih efekata:

- Povećanje imovine s pravom korištenja za otprilike 3.712 tisuća kuna
- Povećanje obvezе za otprilike 3.737 tisuća kuna

Najveći dio najmova Društva odnosi se na najam automobila, te dijelom na najam opreme i poslovnih prostora.

• Izmjene i dopune MRS 40: Prijenos ulaganja u nekretnine

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s dozvoljenom ranjom primjenom. Dopunama se pojašnjava u kojem trenutku Društvo treba prenijeti nekretninu, uključujući i nekretninu u izgradnji u ili iz ulaganja u nekretnine. Dopune navode da promjena načina korištenja nastaje kada nekretnina zadovoljava, ili prestane zadovoljavati, definiciju ulaganja u nekretnine i postoji dokaz o promjeni. Sama promjena namjere menadžmenta za korištenje nekretnine, ne daje dokaz o promjeni načina korištenja. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji.

• Izmjene i dopune MSFI 2: Klasifikacija i mjerjenje plaćanja temeljenih na dionicama

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s dozvoljenom ranjom primjenom. Izmjenama i dopunama je definiran računovodstveni tretman utjecaja uvjeta izvršenja i neizvršenja na mjerjenje plaćanja temeljenih na dionicama koja se podmiruju u novcu, plaćanja temeljenih na dionicama s mogućnošću neto podmirenja obveze poreza po odbitku i promjena uvjeta plaćanja temeljenih na dionicama kojima se mijenja klasifikacija transakcije iz one koja se podmiruje u novcu na onu koja se podmiruje vlasničkim instrumentima.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde, a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo

- **Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim ulaganjima (Izmjene i dopune MRS-a 28)**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. uz dopuštenu raniju primjenu. Pojašnjava da subjekt primjenjuje MSFI 9 Financijski instrumenti na dugoročne udjele u pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu koji čine dio neto ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički pothvat, ali na koji se ne primjenjuje metoda udjela. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji.

2.3. Osnova konsolidacije

Konsolidirani finansijski izvještaji sastoje se od finansijskih izvještaja Društva i finansijskih izvještaja trgovačkih društava koje Društvo kontrolira (ovisna društva). Društvo ima kontrolu u onim društvima u kojima ima moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama društva u koje je izvršeno ulaganje kako bi ostvarilo koristi iz poslovanja toga društva. Sve značajne transakcije i stanja između društava unutar Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije.

2.4. Ključne procjene i neizvjesnost procjena

Prilikom sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja korištene su određene procjene koje utječu na iskaz imovine i obveza Grupe, prihode i rashode Grupe i objavljivanje potencijalnih obveza Grupe.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću, slijedom čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih. Procjene korištene pri sastavljanju konsolidiranih finansijskih izvještaja su podložne izmjenama nastankom novih događaja, stjecajem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i spoznaja i promjenom okruženja u kojima Grupa posluje.

Ključne procjene korištene u primjeni računovodstvenih politika prilikom sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja odnose se na obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, umanjenje vrijednosti imovine, ispravak vrijednosti zaliha, ispravak vrijednosti potraživanja i rezerviranja, te objavu potencijalnih obveza.

2.5. Prihodi

Priznavanje prihoda

Osnovna djelatnost Grupe jest prodaja i proizvodnja konditorskih proizvoda odnosno kakaa, bombona, keksa i čokolade. Društvo priznaje prihod u trenutku kada kupac stječe kontrolu nad proizvodom, odnosno kada se proizvode isporuče u prostorije kupca. Ostale aktivnosti Grupe čine manji dio prihoda u finansijskim izvještajima.

Najznačajniji kupci Grupe su prodajni lanci, te nisu zabilježene značajne reklamacije kupaca.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

2.5. Prijodi- nastavak

Sukladno novom MSFI 15, glede priznavanja ugovora s kupcima Grupa primjenjuje model pet koraka;

- 1) Utvrditi ugovor s kupcem
- 2) Utvrditi obveze isporuke u ugovoru
- 3) Utvrditi cijenu transakcije
- 4) Dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5) Priznati prihod kada (ili kako) subjekt ispunii obvezu isporuke

Prijodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca.

Prijodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, procijenjene povrate, rabate i diskonte.

Novi standard nije imao značajan utjecaj na računovodstvene politike Grupe.

Vrsta proizvoda	Ispunjene obveze	Promjene računovodstvenih politika sukladno novom standardu
Prodaja konditorskih proizvoda	Obveza je izvršena potpisom kupca da je proizvode preuzeo. Kupac preuzima kontrolu nad proizvodom, u potpunosti raspolaže istim i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na njegovo prihvatanje Ugovoreno dospjeće plaćanja u većini slučajeva jest 60 dana	Prihod se priznaje kada su proizvodi isporučeni kupci MSFI 15 nije imao utjecaj na računovodstvene politike Društva

Prema prethodno navedenom, priznavanje prihoda odvija se u isto vrijeme kada je na snazi bio MRS 18- Prijodi, te nisu utvrđeni značajni utjecaji MSFI 15.

a) Prijodi od prodaje usluga

Pod uvjetom da je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti i ako je vjerojatno da će Grupa primiti naknadu, prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su iste pružene.

Prijodi od ugovora ostvaruju se uglavnom od ugostiteljske djelatnosti Grupe. Ovi prihodi se priznaju u trenutku pružanja usluge kupcima.

b) Prijodi od kamata

Prijodi od kamata priznaju se na vremenskoj osnovi, na temelju neotplaćene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili do neto knjigovodstvenog iznosa finansijske imovine. Prihod od kamata se priznaje kao finansijski prihod u konsolidirani račun dobiti i gubitka.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

2.5. Prikazi- nastavak

c) Prikazi od dividendi

Prikazi od dividendi i udjela u dobiti priznaju se kao prikaz kada je ustanovljeno pravo na njihov primitak, odnosno u trenutku skupštinske odluke Društva u čije dionice ili udjele je izvršeno ulaganje.

d) Prikazi od najmova

Prikaz od poslovnih najmova obračunava se na linearnoj osnovi tijekom trajanja najma.

2.6. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Ostali troškovi posudbe se priznaju kao rashod.

Troškovi posudbe uključuju kamate na dopuštena prekoračenja po bankovnom računu, kratkoročne i dugoročne posudbe te tečajne razlike nastale posudbama u stranoj valuti, u iznosu u kojem se smatraju usklađivanjem troškova kamata.

2.7. Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u HRK (hrvatske kune) po tečaju važećem na datum transakcije.

Monetarna imovina i obveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u kune na dan konsolidirane bilance po tečaju koji je važio na taj dan. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u dobit ili gubitak s izuzetkom svih monetarnih stavki koje čine dio neto ulaganja u inozemno poslovanje. One su priznate kroz ostalu sveobuhvatnu dobit do otuđenja neto ulaganja, nakon čega se priznaju u dobit ili gubitak.

Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti vrednovane po fer vrijednosti preračunate su u kune po tečaju važećem na dan mjerena fer vrijednosti. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti iskazane po trošku nabave mjere se primjenom tečaja strane valute na datum transakcije.

2.8. Porez na dobit

Obveza poreza na dobit za tekuću godinu utvrđuje se na temelju rezultata ostvarenog u toj godini, usklađenog za propisane stavke trajnog usklađenja (prikazi od dividendi i udjela u dobiti, te porezno nepriznate troškove) u skladu s nacionalnim propisima u pojedinim državama u kojima posluju ovisna društva. Porez na dobit obračunava se primjenom poreznih stopa koje su bile na snazi na datum konsolidirane bilance.

Odgodenia porezna imovina i odgodena porezna obveza proizlaze iz privremenih razlika između vrijednosti imovine i obveza iskazanih u finansijskim izvještajima i vrijednosti iskazanih za potrebe utvrđivanja osnovice poreza na dobit. Odgodena porezna imovina priznaje se ukoliko postoji vjerojatnost da će u budućnosti biti ostvarena oporeziva dobit temeljem koje će se iskoristiti odgodena porezna imovina. Odgodena porezna imovina i odgodena porezna obveza se obračunava uz primjenu stopa poreza na dobit primjenjive na buduće razdoblje kada će se ta imovina ili obveza realizirati.

2.9. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac na računu i u blagajni, te se iskazuju u konsolidiranoj bilanci. Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenta općenito su približni njihovim fer vrijednostima.

U svrhu izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac i račune kod banaka sa dospijećem do tri mjeseca.

2.10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i/ili akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, a čine materijalnu imovinu ukoliko im je vijek trajanja duži od godine dana, a pojedinačna vrijednost veća od 3.500 kuna na dan nabave.

Nabavna vrijednost uključuje nabavnu cijenu, trošak rezervnih dijelova postrojenja i opreme, te ostale zavisne troškove i procijenjenu vrijednost budućih troškova demontaže ako su uvjeti priznavanja istih ostvareni.

Zemljišta i nekretnine evidentiraju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju nekretnina i gubitke od umanjenja imovine.

U slučaju kada je potrebno zamijeniti značajne dijelove nekretnina, postrojenja i opreme u intervalima, Grupa priznaje takve dijelove kao individualnu imovinu sa određenim vijekom trajanja i amortizacijom. Isto tako u slučaju većih kontrola ili održavanja, troškovi istih se priznaju u knjigovodstvenom iznosu postrojenja i opreme kao zamjena, ako su zadovoljeni uvjeti priznavanja. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kako nastaju.

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna vrijednost imovine, osim zemljišta i investicija u tijeku otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom pravocrtnе metode. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine je kako slijedi:

O P I S	2018.	2017.
Građevinski objekti	10 - 66 godina	10 - 66 godina
Postrojenja i oprema	4 - 10 godina	4 - 10 godina
Transportna sredstva	4 - 10 godina	4 - 10 godina

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim sredstvima do amortizirajućeg iznosa. Amortizirajući iznos u pravilu je jednak trošku imovine, osim ukoliko je procijenjeno da je ostatak vrijednosti značajan.

Nekretnine, postrojenja i oprema i svaki njihov značajan dio prestaju se priznavati u trenutku otuđivanja ili kada se njihovim korištenjem ne očekuju buduće ekonomski koristi.

Dobici ili gubici nastali otuđivanjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa tog sredstva i priznaju se u dobit ili gubitak.

Preostala (sadašnja) vrijednost, korisni vijek trajanja i metode amortizacije preispituju se na kraju svake finansijske godine i usklađuju, ako je prikladno.

2.11. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se odnosi na informatičke programe i ulaganja u tuđu imovinu koja se početno mjere po trošku nabave i amortiziraju se pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka trajanja.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za troškove amortizacije i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja imovine. Nematerijalna imovina nastala vlastitom proizvodnjom, isključujući kapitalizirane troškove razvoja, ne kapitalizira se i troškovi se priznaju u konsolidiranom računu dobiti i gubitka u godini u kojoj su nastali. Vijek trajanja nematerijalne imovine se procjenjuje ili kao ograničeni (određeni) ili kao neograničeni (neodređeni).

Nematerijalna imovina sa određenim vijekom trajanja amortizira se tijekom procijenjenog vijeka trajanja i umanjuje se kada za to postoje uvjeti. Amortizacijski period i metoda amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja revidira se najmanje krajem svake finansijske godine. Promjene u očekivanom vijeku trajanja ili očekivani obrazac korištenja budućih ekonomskih koristi uključenih u imovinu uračunavaju se promjenom amortizacijskog perioda i metode i tretiraju se kao promjene računovodstvenih procjena. Prosječni procijenjeni vijek trajanja nematerijalne imovine je 5 godina.

Trošak amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kao trošak. Nematerijalna imovina sa neodređenim vijekom trajanja se ne amortizira, ali se procjenjuje za umanjenja na godišnjoj osnovi, ili pojedinačno ili na razini generiranja novca.

Procjena neograničenog vijeka trajanja revidira se godišnje kako bi se odredilo da li i dalje postoji osnova za neograničeni vijek trajanja. U slučaju ne postojanja osnove, provodi se promjena vijeka trajanja iz neograničenog u ograničeni.

2.12. Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine priznaje se kao imovina samo i isključivo u slučaju kada je vjerojatno da će buduće ekonomске koristi povezane s ulaganjem u nekretnine pritjecati u Grupu i kada je trošak ulaganja u nekretnine moguće pouzdano izmjeriti.

Ulaganje u nekretnine početno se mjeri po trošku. Grupa uključuje transakcijske troškove u početno mjerjenje. Trošak ulaganja u nekretnine obuhvaća kupovnu cijenu i sve povezane direktne troškove.

Naknadno mjerjenje

Grupa kod naknadnog mjerjenja ulaganja u nekretnine koristi model fer vrijednosti za sva ulaganja u nekretnine. Promjene fer vrijednosti priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Grupa mjeri fer vrijednost svojih ulaganja u nekretnine na kraju svakog izvještajnog razdoblja temeljem procjene angažiranog procjenitelja.

Prestanak priznavanja

Grupa prestaje priznavati ulaganja u nekretnine prilikom otuđenja, promjene namjene ili kod konačnog povlačenja ulaganja u nekretnine iz uporabe te kada se ne očekuju buduće ekonomске koristi od otuđenja.

2.13. Fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi se mogla primiti za prodanu imovinu ili platiti za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerena vrijednosti. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog toka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utječu na procjene.

Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine unutar hijerarhije fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koje se koriste u tehnikama procjene kako slijedi:

Razina 1: kotirane cijene (nekorigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu.
Razina 2: ulazne varijable koje ne predstavljaju kotirane cijene uključene u Razinu 1, a odnose se na ulazne varijable za imovinu koje su vidljive bilo izravno direktno (npr. kao cijene) bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).

Razina 3: ulazne varijable za imovinu koje se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Sljedeća tablica prikazuje finansijsku imovinu Grupe po fer vrijednosti:

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
2018. godina				
Zemljište	0	14.650	0	14.650
Građevinski objekti	0	0	20.716	20.716
Ukupno imovina po fer vrijednosti	0	14.650	20.716	35.366

Procjena fer vrijednost ulaganja u nekrentine bazirana je na prikupljenim podacima o tržišnoj vrijednosti nekretnina na odgovarajućim područjima. Pri tome su za izračun korištene prosječno obzervirane cijene.

Kao potporna metoda, a zbog namjene nekretnina, korištena je najamnia kao izvor novčanog toka za nekretnine.

Uz pretpostavku naplate takvih najamnina u preostalom vijeku upotrebe (100 godina), te indeksaciju za inflaciju u ovom razdoblju utvrđena je vrijednost nekretnine kao sadašnja vrijednost očekivanih najamnina uz diskont. Diskontna stopa određena je na razini 3% za prostore u Hrvatsko te 4% za prostore u BiH.

2.14. Biološka imovina i poljoprivredni proizvodi

Biološka imovina Grupe obuhvaća višegodišnje nasade, osnovno stado i jednogodišnje kulture.

Osnovno stado mjeri se po fer vrijednosti na datum konsolidirane bilance, dok se ostala biološka imovina mjeri po trošku umanjenom za amortizaciju i eventualne gubitke od umanjenja.

Poljoprivredni proizvodi u trenutku žetve mjeri se po fer vrijednosti.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

2.15. Zalihe

Zalihe se mjere po trošku ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Troškovi nabave zaliha sirovina i materijala obuhvaćaju nabavnu cijenu, uvozne carine i druge troškove koji se mogu izravno pripisivati nabavi sirovina i materijala; trgovački popusti i slične stavke oduzimaju se kod određivanja troška nabave. Utrošak zaliha sirovina i materijala iskazuje se po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

Zalihe sitnog inventara obuhvaćaju alate, pogonski i uredski inventar te slična sredstva za rad za koja se očekuje da će se koristiti do jedne godine dana i sredstva koja se ne smatraju dugotrajnom imovinom. Stavljanjem u upotrebu sitnog inventara i auto-guma kao i rezervnih dijelova jednokratno se priznaju u rashode.

Utrošak odnosno otpis ambalaže obavlja se uz vremenski pomak do trenutka obavijesti dobavljača i karakteru ambalaže (povratna ili nepovratna ambalaža).

Trgovačka roba predstavlja zalihe kupljene robe predviđene ponovnoj prodaji, a iskazuje se po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Utrošak zaliha trgovačke robe priznaje se po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

Nakon prodaje, Grupa priznaje knjigovodstvenu vrijednost zaliha kao rashod u razdoblju u kojem je priznat odnosni prihod. Također iznos bilo kojeg otpisa zaliha do neto utržive vrijednosti i svi manjkovi zaliha priznaju se kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka manjka. Iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha kao posljedica povećanja neto utržive vrijednosti priznaje se kao povećanje vrijednosti zaliha u razdoblju u kojem je došlo do poništenja.

2.16. Finansijska imovina

Društvo je usvojilo MSFI 9 -Finansijski instrumenti sa danom 1. siječnja 2018. godine te njegova primjena nije imala značajnog utjecaja na konsolidirane finansijske izvještaje Društva.

Društvo priznaje finansijski imovinu u svojim konsolidiranim finansijskim izvještajima kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokova finansijske imovine Društvo mjeri finansijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

Grupa klasificira imovinu kako je prikazano u nastavku;

O P I S	Klasifikacija / mjerjenje
Dugotrajna imovina Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Vlasnički instrumenti Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Dani zajmovi	Držanje radi naplate/ amortizirani trošak
Kratkotrajna imovina Novac i novčani ekvivalenti Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate/ amortizirani trošak Držanje radi naplate/ amortizirani trošak

2.16. Finansijska imovina- nastavak

Poslovni modeli Društva odražavaju način na koji Grupa upravlja imovinom a s ciljem ostvarenja novčanih tokova.

i) Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Početno priznavanje

Grupa priznaje finansijsku imovinu ili obvezu kada i samo kada postaje ugovorna strana u ugovornim odredbama instrumenta.

Grupa početno priznaje finansijsku imovinu po fer vrijednosti uvećanu za transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju ili izdavanju finansijske imovine..

Naknadno mjerjenje

Nakon početnog priznavanja Grupa mjeri finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

ii) Dani zajmovi

Dani zajmovi Grupe drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi. Ugovornim uvjetima na određeni datum nastaju novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamata. Pri tome je glavnica fer vrijednost imovine pri početnom priznavanju.

Na osnovu navedenog, dani zajmovi mjereni su po amortiziranom trošku.

Mjerjenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće;

- Prihod od kamata računa se korištenjem efektivne kamatne stope, te se ista pri obračunu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine.

iii) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu finansijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su sukladno MSFI 15 po njihovoј transakcijskoј cijeni.

iv) Umanjenje

Grupa na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjenja finansijske imovine. Na svaki izvještajni datum, Grupa mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u finansijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od finansijskih instrumenata mjerene se na način koji odražava:

- Nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca,
- Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Glede potraživanja od kupaca Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI-ja 9 za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka korištenjem očekivanih rezervacija za kreditne gubitke potraživanja od kupaca.

Za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca, Grupa je grupirala kupce u određene skupine te analizom starosne strukture te povijesnih podataka utvrdila potencijalne buduće gubitke.

iv) Umanjenje- nastavak

Društvo je primijenilo novi standard kako slijedi;

- Potraživanja od kupaca u zemlji koji se odnose na prodajne lance analiziralo je na uzorku od 85% ukupnih potraživanja u zemlji (preostali iznos potraživanja zanemariv),
- Potraživanja od kupaca u inozemstvu (bez povezanih društva), analiziralo je na uzorku od 85% ukupnih potraživanja u zemlji (preostali iznos potraživanja zanemariv),
- Potraživanja od povezanih društava razmotrena u cijelosti.

Analizom starosne strukture, utvrđeno je da Grupa nema značajnih dospjelih potraživanja, najznačajniji dio potraživanja nije dospio te Grupa procjenjuje da će se u cijelosti naplatiti. Nisu utvrđeni značajni očekivani gubici.

v) Prestanak priznavanja finansijske imovine

Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu kada;

- Ističu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine,
- Prenosi finansijsku imovinu i pritom prijenos ispunjava uvjete za prestanak priznavanja

Grupa prenosi finansijsku imovinu ako, i samo ako, ili:

- (a) prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili
- (b) zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali prepostavlja ugovornu obvezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u aranžmanu.

U ovom slučaju kada se prenose svi rizici i koristi od vlasništva, Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

Ako se zadržavaju gotovo svi rizici i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, Grupa nastavlja s priznavanjem finansijske imovine.

Ako Grupa niti prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, Grupa određuje je li zadržana kontrola nad finansijskom imovinom. Ukoliko nije zadržana kontrola nad finansijskom imovinom, Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu i i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

Ukoliko je zadržana kontrola, Grupa nastavlja s priznavanjem finansijske imovine u mjeri u kojoj i dalje sudjeluje u toj finansijskoj imovini.

2.17. Finansijske obveze

Početno priznavanje i mjerjenje

Finansijske obveze klasificiraju se kao finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku. Sve finansijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti plus pripadajući transakcijski troškovi. Finansijske obveze Guključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, prekoračenja po bankovnom računu i kredite i zajmove.

Naknadno mjerjenje

Nakon početnog priznavanja, kamatonosni krediti i zajmovi naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

2.17. Finansijske obveze- nastavak

Prestanak priznavanja

Grupa prestaje sa priznavanjem obveza u konsolidiranim finansijskim izvještajima kada i samo kada je obveza podmirena. Kada je postojeća finansijska obveza zamijenjena drugom od strane istog kreditora po bitno različitim uvjetima, ili su uvjeti postojećih obveza značajno promijenjeni, takva promjena ili modifikacija tretira se kao prestanak originalne obveze i priznavanje nove obveze, a razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim vrijednostima priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

2.18. Najmovi

Najmovi se klasificiraju kao finansijski najmovi ako se svi rizici i ekonomski koristi povezani s vlasništvom prenose s najmodavatelja na najmoprimca. Finansijski najam se priznaje u bilanci najmoprimca kao imovina i obveza za finansijski najam.

Najmovi se klasificiraju kao poslovni najam u slučaju postojanja ugovora na temelju kojeg najmodavac prenosi na najmoprimca pravo korištenja neke imovine (predmet najma) u dogovorenom razdoblju u zamjenu za protučinidbu.

Novim standardom koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. godine utvrđila se obveza priznavanja poslovnog najma u finansijskim izvještajima kao imovina s pravom korištenja te pripadajuća obveza po osnovi najma.

Izužeće od primjene ovog standarda Društvo je definiralo na:

- Kratkoročnim najmovima (do godine dana)
- Najmovi čiji je predmet najma male vrijednosti

U tom slučaju, poslovni/operativni najam se priznaje kao rashod u računu dobiti i gubitka najmoprimca na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Početno mjerjenje

Od prvog dana trajanja najma Grupa imovinu s pravom korištenja mjeri po trošku, dok obvezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Plaćanja se diskontiraju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu, odnosno po inkrementalnoj stopi zaduženja u slučajevima kada tu stopu nije moguće utvrditi.

Naknadno mjerjenje

Nakon početnog priznavanja Grupa imovinu s pravom korištenja mjeri po modelu troška. Obvezu za najam društvo povećava za iznos kamata na osnovi najma te smanjuje za izvršena plaćanja. Također, Grupa ponovno mjeri utvrđenu obvezu za najam za sve eventualne promjene.

2.19. Državne potpore

Državna potpora se priznaje kada postoji dovoljno jamstvo da će Društvo i ovisna društva zadovoljiti uvjete koji se za nju traže i da će potpora biti primljena.

Državne potpore priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem subjekt povezane troškove priznaje kao rashode za čije su pokriće potpore namijenjene.

Državne potpore povezane s materijalnom imovinom koja se amortizira priznaju se u dobit ili gubitak u razdobljima i u omjerima u kojima se priznaje trošak amortizacije te imovine.

Državne potpore povezane s imovinom koja se ne amortizira priznaju se u dobit ili gubitak kroz razdoblja u kojima se snose troškovi ispunjenja tih obveza, odnosno kroz očekivani vijek uporabe te imovine.

Potraživanja za državnu potporu za nadoknadu rashoda ili gubitaka koji su već nastali, ili u svrhu pružanja trenutne finansijske podrške subjektu bez budućih povezanih troškova, priznaju se kao prihod razdoblja u kojem je potraživanje nastalo.

2.20. Planovi mirovinskih primanja

Društvo ili ovisno društvo nema mirovinske aranžmane osim onih u okviru državnog mirovinskog sustava Republike Hrvatske ili države u kojoj ovisno društvo posluje.

Obveza Društva ili ovisnog društva odnosi se na uplatu doprinosa u skladu s važećim zakonima. Ovi troškovi čine dio troškova rada u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

2.21. Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Grupa ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispisuju na svaki datum konsolidirane bilance i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama.

Rezerviranje je priznato kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispisuju na izvještajni dan, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima.

Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao finansijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Iznos priznat kao rezerviranje odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi namire sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu novčanih tokova potrebnih za namiru sadašnje obveze, knjigovodstveni iznos obveze je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

2.22. Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze se ne priznaju u konsolidiranim finansijskim izvještajima, nego se samo objavljuju u bilješkama uz konsolidirane finansijske izvještaje.

Potencijalna imovina se ne priznaje u konsolidiranim finansijskim izvještajima, već se priznaje u trenutku kada postane vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

2.23. Događaji nakon datuma konsolidirane bilance

Događaji nakon datuma konsolidirane bilance su oni povoljni i nepovoljni događaji koji su nastali između datuma konsolidirane bilance i datuma na koji je odobreno izdavanje konsolidiranih finansijskih izvještaja. Društvo usklađuje iznose koje je priznalo u svojim konsolidiranim finansijskim izvještajima za događaje nakon datuma konsolidirane bilance koji zahtijevaju usklađivanje.

2.24. Usporedni iznosi

Tijekom 2018. godine, Društvo je ispravilo pojedine pozicije konsolidiranih finansijskih izvještaja koji se odnose na prethodna razdoblja. Ispravci su provedeni retroaktivno prepravljanjem konsolidiranih finansijskih izvještaja za prethodna usporedna razdoblja, a učinci su iskazani u nastavku:

	Izvještaj o finansijskom položaju / Bilanca		
	Prethodno stanje	Izmjena	Prepravljeno stanje
	1. siječnja 2017. godine		1. siječnja 2017. godine
HRK'000			
Zemljište	105.427	614	106.041
Građevinski objekti -reklasifikacija u ulaganje u nekretnine	237.495	(2.062)	235.433
Građevinski objekti	235.433	11.809	247.242
Ulaganje u nekretnine-reklasifikacija	21.297	2.062	23.359
Ulaganje u nekretnine-procjena	23.359	5.946	29.304
Odgodena porezna imovina	2.626	(818)	1.807
Rezerviranja za jubilane nagrade, otpremnine	0	8.748	8.748
Revalorizacijske rezerve	(4.486)	3.821	(665)
Zadržana dobit	44.938	(21.224)	23.714
Odgodena porezna obveza	6.546	1.110	7.656

	Izvještaj o finansijskom položaju / Bilanca		
	Prethodno stanje	Izmjena	Prepravljeno stanje
	31. prosinca 2017. godine		31. prosinca 2017. godine
HRK'000			
Građevinski objekti -reklasifikacija u ulaganje u nekretnine	224.556	(2.008)	222.549
Građevinski objekti	222.549	10.901	233.450
Ulaganje u nekretnine-reklasifikacija	20.960	2.008	22.967
Ulaganje u nekretnine-procjena	22.967	7.785	30.753
Odgodena porezna imovina	2.590	(789)	1.800
Zalihe trgovačke robe	46.921	(948)	45.973
Rezerviranja za jubilane nagrade, otpremnine	0	8.813	8.813
Revalorizacijske rezerve	(5.896)	3.821	-2.076
Zadržana dobit	54.835	(22.173)	32.662
Odgodena porezna obveza	6.936	1.599	8.535

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

	Račun dobiti i gubitka		
	Prethodno stanje	Izmjena	Prepravljeni stanje
	2017		2017.
Prihodi od ukidanja rezerviranja	0	175	175
Prihodi od procjene ulaganja u nekretnine	0	1.436	1.436
Amortizacija	49.427	505	49.932
Troškovi rezerviranja	0	239	239
<i>Dobit prije oporezivanja</i>	39.076	867	39.943
Porez na dobit	8.629	320	8.948
<i>Dobit tekuće godine</i>	30.447	547	30.994

Društvo je u 2018. godini provelo rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19 - Primanja zaposlenih, koji nalaže obvezu rezerviranja redovitih otpremnina i jubilarnih nagrada za sve zaposlenike u radnom odnosu na neodređeno vrijeme.

Nadalje, dosljedna primjena MRS-a 19 podrazumijeva i ispravak prethodnih razdoblja odnosno zadržane dobiti sukladno *MRS 8 -Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške* za iznose učinaka kao da je navedeno dosljedno primjenjivano i u prethodnim razdobljima.

Društvo je prijašnjih godina nakon početnog priznavanja ulaganja u nekretnine mjerilo i modelom troška i modelom fer vrijednosti. Navedeno nije u skladu sa standardom MRS 40, koji navodi da društvo nakon početnog priznavanja ima mogućnosti odabrati između prethodno navedenih modela te isti primjeniti na cijelu skupinu imovine.

Također, Društvo je u 2018 godini stavilo u upotrebu imovinu te retroaktivno obračunalo amortizaciju. Za istu imovinu provedena je procjena vrijednosti te su efekti procjene provedeni na teret zadržane dobiti.

Jedan od ispravaka prethodnih razdoblja odnosi se na metodu obračunavanja troškova zaliha. Društvo je sa metode trgovine na malo prešlo na metodu prosječnih ponderiranih troškova te su efekti provedeni na teret zadržane dobiti.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA

3. PRIHODI OD PRODAJE

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od prodaje u zemlji	543.823	555.270
Prihodi od prodaje u inozemstvu	466.859	464.236
Ostali prihodi od prodaje	3.594	4.198
UKUPNO	1.014.276	1.023.704

4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od naplata šteta, refundacija i poticaja	2.947	3.232
Prihodi od otpisa obveza prema dobavljačima	569	446
Naplata prethodno otpisanih potraživanja	55	99
Dobitci od prodaje dugotrajne imovine	1.461	1.590
Prihodi iz protekle godine	338	648
Ostali poslovni prihodi	2.467	4.586
UKUPNO	7.837	10.601

5. PROMJENA VRIJEDNOSTI ZALIHA PROIZVODNJE U TIJEKU I GOTOVIH PROIZVODA

Smanjenje vrijednosti zaliha za 2018. godinu iznosi 11.566 tisuće kuna (2017. godine povećanje u iznosu od 9.004 tisuće kuna) te predstavlja dio troškova nastalih tijekom razdoblja, a koji nisu priznati kao rashod već su kapitalizirani kao zaliha u okviru kratkotrajne imovine.

6. MATERIJALNI TROŠKOVI

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Utrošene sirovine, materijal i ambalaža	379.031	426.108
Utrošena energija	26.688	24.815
Sitan inventar	1.676	1.590
UKUPNO	407.395	452.513

7. TROŠKOVI PRODANE ROBE

Troškovi prodane robe iskazani su za 2018. godinu u iznosu od 34.692 tisuće kuna (2017. godine u iznosu od 40.449 tisuća kuna) te se odnose na nabavnu vrijednost prodane robe.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

8. TROŠKOVI USLUGA

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Prijevozne usluge	18.756	19.041
Usluge održavanja	8.997	9.166
Usluge sajmova	232	139
Najamnine i zakupnine	9.833	9.192
Vanjske usluge reklame i propagande	57.907	59.930
Intelektualne i osobne usluge	9.430	8.711
Komunalne usluge	3.588	3.420
Vanjske usluge reprezentacije	1.566	983
Ostale vanjske usluge	9.880	10.436
UKUPNO	120.189	121.018

Grupa je u okviru intelektualnih i osobnih usluga iskazala troškove revizije za 2018. godinu u iznosu od 539 tisuća kuna (2017. godine u iznosu od 506 tisuća kuna).

9. TROŠKOVI OSOBLJA

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Neto plaće	172.453	165.406
Porezi i doprinosi iz plaće	75.372	70.030
Doprinosi na plaće	37.018	35.599
UKUPNO	284.843	271.035

10. AMORTIZACIJA

Amortizacija iskazana u 2018. godini u iznosu od 48.828 tisuća kuna (2017. godine u iznosu od 49.932 tisuće kuna) obračunata je u skladu sa računovodstvenom politikom opisanom u bilješci 2.10., 2.11., 2.12. i 2.13. uz konsolidirane finansijske izvještaje.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

11. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	2.475	2.981
Naknade troškova zaposlenima	24.127	19.164
Pomoći i ostala davanja	1.360	975
Premije osiguranja	4.497	4.342
Bankarske usluge i troš. plat. prometa	2.081	2.718
Doprinosi, članarine i druga davanja	6.382	6.226
Porezi koji ne ovise o rezultatu i takse	980	1.394
Naknade članovima Nadzornog odbora	2.732	2.947
Naknadno odobreni popusti	0	244
Ostali nematerijalni troškovi poslovanja	2.624	11.791
UKUPNO	47.258	52.782

12. FINANCIJSKI PRIHODI

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od kamata	4.114	2.264
Dobit od pozitivnih tečajnih razlika	1.958	0
Prihodi od udjela u dobiti	2	3
Ostali finansijski prihodi	129	580
UKUPNO	6.203	2.847

13. FINANCIJSKI RASHODI

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Rashodi od kamata	7.849	11.698
Gubitak od tečajnih razlika	757	5.290
Ostali finansijski rashodi	14	11
UKUPNO	8.620	16.999

14. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit obračunat je sukladno zakonskim propisima na osnovicu koju čini razlika ostvarenih prihoda nad rashodima obračunskog razdoblja za koje se porezna osnovica utvrđuje. Polazna porezna osnovica uvećana je za porezno nepriznate rashode te umanjena za prihode sukladno poreznim propisima u zemljama članica Grupe.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI

15. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT / (GUBITAK)

Ostali sveobuhvatni gubitak izkazan u 2018. godini u iznosu od 974 tisuća kuna (u 2017. godini u iznosu 1.410 tisuća kuna) odnosi se na gubitak s osnove tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja u iznosu od 1.388 tisuće kuna umanjeno za ponovno vrednovanje finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u iznosu od 552 tisuće kuna.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCU

16. NEMATERIJALNA IMOVINA

O P I S	Softveri
	HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST	
<u>Stanje 1. siječnja 2017. godine</u>	16.357
Povećanja	958
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(177)
Tečajna razlika	4
<u>Stanje 31. prosinca 2017. godine</u>	17.142
Povećanja	539
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(768)
Tečajna razlika	(22)
<u>Stanje 31. prosinca 2018. godine</u>	16.891
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	
<u>Stanje 1. siječnja 2017. godine</u>	15.834
Amortizacija	294
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(177)
Tečajna razlika	3
<u>Stanje 31. prosinca 2017. godine</u>	15.954
Amortizacija	390
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(768)
Tečajna razlika	(20)
<u>Stanje 31. prosinca 2018. godine</u>	15.556
SADAŠNJA VRIJEDNOST	
<u>1. SIJEČNJA 2017. GODINE</u>	523
<u>31. PROSINCA 2017. GODINE</u>	1.188
<u>31. PROSINCA 2018. GODINE</u>	1.335

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

O P I S	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	Ostala materijalna imovina	Predujmovi za materijalnu imovinu	Materijalna imovina u pripremi	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST								
<i>Stanje 1. siječnja 2017. godine - prepravljeno</i>								
	106.041	739.599	1.020.206	121.569	6.512	239	10.924	2.005.090
Povećanja	0	1.399	1.436	692	0	0	15.383	18.910
Prijenosi sa investicija	0	864	9.676	3.953	230	0	(14.729)	(6)
Prijenosi sa konta na konto	0	(13)	(2.282)	(253)	0	0	0	(2.548)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	-	2.282	253	0	0	0	2.535
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(80)	(34.031)	(5.114)	(151)	(145)	(557)	(40.078)
Tečajna razlika	49	(1.184)	(421)	(71)	0	0	26	(1.601)
<i>Stanje 31. prosinca 2017. godine- prepravljeno</i>								
	106.090	740.585	996.866	121.029	6.591	94	11.047	1.982.302
Povećanja	0	401	3.834	759	-	1.166	14.423	20.583
Prijenosi sa investicija	97	922	11.600	3.875	84	0	(16.638)	(60)
Prijenosi sa konta na konto	(1.916)	(3.001)	(4.627)	(3.308)	(417)	0	0	(13.269)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	0	4.627	3.308	417	0	0	8.352
Vrijednosno uskladjenje	0	1.335	0	0	0	0	0	1.335
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(363)	(5.229)	(5.790)	(417)	0	(284)	(12.083)
Tečajna razlika	(41)	(839)	(1.329)	(68)	-	0	0	(2.277)
<i>Stanje 31. prosinca 2018. godine</i>								
	104.230	739.040	1.005.742	119.805	6.258	1.260	8.548	1.984.883

KRAŠ d.d. Zagreb

**Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.**

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

O P I S	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	Ostala materijalna imovina	Predujmovi za materijalnu imovinu	Materijalna imovina u pripremi	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Stanje 1. siječnja 2017. godine	0	492.356	870.665	103.882	5.118	0	0	1.472.021
Amortizacija	0	15.911	27.956	4.910	524	0	0	49.301
Prijenosi sa konta na konto	0	(1)	(2.282)	(253)	0	0	0	(2.536)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	0	2.282	253	0	0	0	2.535
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(68)	(33.727)	(4.979)	(133)	0	0	(38.907)
Tečajna razlika	0	(1.063)	(261)	(55)	0	0	0	(1.379)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	0	507.135	864.633	103.758	5.509	0	0	1.481.035
Amortizacija	0	15.867	26.966	4.878	321	0	0	48.032
Prijenosi sa konta na konto	0	(1.506)	(4.627)	(3.307)	(403)	0	0	(9.843)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	-	4.627	3.307	403	0	0	8.337
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(83)	(5.206)	(5.781)	(403)	0	0	(11.473)
Tečajna razlika	0	(429)	(851)	(56)	-	0	0	(1.336)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	0	520.984	885.542	102.799	5.427	0	0	1.514.752
SADAŠNJA VRIJEDNOST								
1. SIJEĆNA 2017. GODINE	106.041	247.243	149.541	17.687	1.394	239	10.924	533.069
31. PROSINCA 2017. GODINE	106.090	233.450	132.233	17.271	1.082	94	11.047	501.267
31. PROSINCA 2018. GODINE	104.230	218.056	120.200	17.006	831	1.260	8.548	470.131

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Na nekretnine Društva uknjiženo je pravo zaloge kao instrument osiguranja plaćanja po ugovoru o dugoročnom kreditu u korist NLB Banke a.d. Banja Luka.

18. ULAGANJE U NEKRETNINE

Ulaganje u nekretnine iskazano na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 35.366 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu 30.753 tisuća kuna) najvećim dijelom odnosi se na zemljište u Bratini, te dijelom na prodavaonice koje Grupa iznajmljuje.

19. BIOLOŠKA IMOVINA

O P I S	<u>Biološka imovina</u>
	HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 1. siječnja 2017. godine	4.956
Povećanja	6
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(430)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	4.532
Povećanja	61
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(96)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	4.497
 ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	
Stanje 1. siječnja 2017. godine	1.347
Amortizacija	337
Vrijednosno usklađenje	(11)
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(218)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	1.455
Amortizacija	329
Vrijednosno usklađenje	(1)
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(33)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	1.750
 SADAŠNJA VRIJEDNOST	
1. SIJEĆNJA 2017. GODINE	3.609
31. PROSINCA 2017. GODINE	3.077
31. PROSINCA 2018. GODINE	2.747

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

20. FINANCIJSKA IMOVINA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dani zajmovi, depoziti i slično /i/	72.150	89.570	77.093
Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit /ii/	10.932	10.455	10.117
Ostala finansijska imovina	631	901	765
UKUPNO	83.713	100.926	87.975

/i/ Dani zajmovi, depoziti i slično prikazani su kako slijedi:

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Zajam KRAŠ-ESOP d.o.o. /a/	36.050	38.010	40.060
Tekuće dospijeće potraživanja za zajmove danim KRAŠ-ESOP d.o.o.			
(bilješka 27.)	31.103	(14.010)	(12.060)
Zajmovi dani zaposlenicima /b/	(16.050)	45.084	40.578
Stambeni krediti	1.897	2.394	2.989
Dani depozit u poslovnoj banci /c/	12.347	12.070	0
Ostalo	6.803	6.020	5.526
UKUPNO	72.150	89.570	77.093

/a/ Potraživanje za dani zajam društvu KRAŠ-ESOP d.o.o. odnosi se na dani dugoročni zajam društvu KRAŠ-ESOP d.o.o. odobrenim 2005. godine uz godišnju kamatnu stopu u iznosu od 1,5% godišnje, godišnjim anuitetima, s dospijećem zadnjeg anuiteta 2024. godine.

/b/ Zajmovi dani zaposlenicima u najvećoj mjeri odnose se na zajmove odobrene zaposlenicima Društva i povezanih društava. Pojedinačni zajmovi odobreni su na rok od 5 godina, uz godišnju kamatnu stopu sukladnu zakonu o porezu na dohodak, odnosno 3% godišnje.

/c/ Dani depozit u poslovnoj banci iskazan na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 12.347 tisuća kuna najvećim dijelom predstavlja dani depozit u Privrednoj banci Zagreb d.d., s dospijećem u prosincu 2019. godine uz godišnju kamatnu stopu u iznosu od 0,09%.

/ii/ Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prikazana je kako slijedi:

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Croatia osiguranje d.d. Zagreb	10.857	10.252	10.046
Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb	37	38	39
Zagrebačka banka d.d. Zagreb	16	15	15
Ostalo	22	150	17
UKUPNO	10.932	10.455	10.117

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

21. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

Odgođena porezna imovina iskazana na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 1.619 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 1.800 tisuća kuna) formirana je s osnove priznavanja rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade.

22. ZALIHE

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Sirovine i materijal	68.528	69.650	68.586
Proizvodnja u tijeku	875	908	1.039
Gotovi proizvodi	30.977	42.047	33.262
Trgovačka roba	47.454	45.973	46.871
Predujmovi za zalihe	12.574	260	1.141
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	11	0	277
UKUPNO	160.419	158.838	151.176

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od kupaca u zemlji	116.920	116.173	146.988
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	151.871	134.445	144.909
UKUPNO	268.791	250.618	291.897

24. POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIKA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od zaposlenika	1.226	1.214	1.785
UKUPNO	1.226	1.214	1.785

25. POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

Potraživanja od države i drugih institucija iskazana na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 3.720 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 11.913 tisuća kuna) odnose se na potraživanje za više plaćeni porez na dodanu vrijednost, porez na dobit te potraživanja za bolovanje.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

26. OSTALA POTRAŽIVANJA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od koncerna Agrokor	4.668	27.080	0
Potraživanja za kamate	5.292	4.132	2.555
Potraživanja za dane predujmove	184	2.358	1.052
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	1.636	2.247	5.564
Ostala potraživanja	5.293	1.214	2.401
UKUPNO	17.073	37.031	11.572

Potraživanja od koncerna Agrokor na 31.12.2018. godine iznose 4.668 tisuća kuna. Na dan 31. prosinca 2017. godine potraživanja od koncerna Agrokor bila su iskazana u iznosu od 27.080 tisuća kuna. Potraživanja se odnose na potraživanja na osnovu mjenica dospjelih prije 10. travnja 2017. godine, odnosno prije pokretanja postupka izvanredne uprave u koncernu Agrokor.

U ožujku 2018. godine Društvo je pristupilo Krovnom ugovoru o financiranju (roll-up aranžmanu) kojime je osiguralo naplatu potraživanja s osnovu mjenica i starog duga u ukupnom iznosu od 41.836 tisuća kuna. (u navedenom iznosu sadržano i stanje potraživanja na dan 31. prosinca 2017. godine).

27. FINANCIJSKA IMOVINA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dani zajmovi KRAŠ-ESOP - tekući dio (bilješka 20. /i/)	16.050	14.010	12.060
Dani zajam- roll up Agrokor	41.836	0	0
Dani kratkoročni zajmovi	21	199	4.133
Ostala kratkotrajna finansijska imovina	1.169	1.177	4.227
UKUPNO	59.076	15.386	20.420

28. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI

Novac u banci i blagajni iskazan na dan 31. prosinac 2018. godine u iznosu od 109.888 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 84.679 tisuća kuna) odnosi se na novac na kunskim računima u banci, strani novac na računima u banci i novac u blagajni.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

29. KAPITAL

/i/ Temeljni (upisani) kapital Društva utvrđen je u nominalnoj vrijednosti u iznosu od 599.448 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 549.448) i sastoji se od 1.373.621 dionice nominalne vrijednosti od 400 kuna, te predstavlja vlastite trajne izvore za poslovanje Društva i obuhvaća temeljnu glavnici registriranu kod Trgovačkog suda u Zagrebu.

Na Glavnoj skupštini održanoj 31. kolovoza 2018. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala s iznosa od 549.448 tisuća kuna za iznos od 50.000 tisuća kuna na iznos od 599.448 tisuća kuna izdanjem 125.000 novih redovnih dionica pojedinačnog nominalnog iznosa od 400 kuna. Nakon uspješno provedenog postupka dokapitalizacije Trgovački sud u Zagrebu donio je Rješenje na temelju kojeg je proveden upis povećanja temeljnog kapitala u sudskom registru dana 21. prosinca 2018. godine. Povećanje temeljnog kapitala je na taj dan provedeno i u poslovnim knjigama Kraš d.d. Zagreb. Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. Zagreb (dalje: SKDD) je 17. siječnja 2019. godine u informacijskom sustavu izvršilo upis povećanja temeljnog kapitala, te od toga dana temeljni kapital Kraš d.d. upisan u informacijski sustav SKDD-a iznosi 599.448 tisuća kuna i podijeljen je na 1.498.621 redovnu dionicu. Istog dana 125.000 novih redovnih dionica uključeno je u sustav trgovanja na Zagrebačkoj burzi na redovito tržište. Svaka dionica daje pravo na jedan glas u Glavnoj Skupštini Kraš d.d. Zagreb.

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2018. godine prikazana je kako slijedi:

Dioničar	Udio u temelnjnom kapitalu	
	Broj dionica	%
Fizičke osobe	632.889	46,07%
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	343.238	24,99%
KRAŠ - ESOP d.o.o.	271.441	19,76%
Ostale pravne osobe	47.440	3,45%
Trezor Kraš d.d. Zagreb	78.613	5,72%
UKUPNO	1.373.621	100,00%

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2017. godine prikazana je kako slijedi:

Dioničar	Udio u temelnjnom kapitalu	
	Broj dionica	%
Fizičke osobe	654.939	47,68%
KRAŠ - ESOP d.o.o.	271.441	19,76%
Ostale pravne osobe	373.366	27,18%
Trezor Kraš d.d. Zagreb	73.875	5,38%
UKUPNO	1.373.621	100,00%

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

29. KAPITAL- nastavak

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2018. godine:

Dioničar	Broj dionica kom	Udio u temeljnog kapitalu	
		%	
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	343.238	24,99%	
KRAŠ - ESOP d.o.o. Zagreb	271.441	19,76%	
KRAŠ d.d. Zagreb - rezervni račun	73.875	5,38%	
HPB d.d. Zagreb	14.500	1,06%	
Radišić Darko	8.327	0,61%	
Zagrebačka banka d.d./Zbirni skrbnički račun na ime			
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY , BOSTON	7.448	0,54%	
OTP BANKA d.d. / OTP INDEKSI FOND - OIF S JAVNOM PONUDOM	6.733	0,49%	
Gobec Janez	6.500	0,47%	
Spajić Marinko	5.907	0,43%	
Vidaković Marica	5.093	0,37%	
UKUPNO	743.062	54,10%	

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2017. godine:

Dioničar	Broj dionica kom	Udio u temeljnog kapitalu	
		%	
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	329.370	23,98%	
KRAŠ - ESOP d.o.o. Zagreb	271.441	19,76%	
KRAŠ d.d. Zagreb - rezervni račun	73.875	5,38%	
HPB d.d. Zagreb	14.500	1,06%	
SPLITSKA BANKA d.d./Zbirni skrbnički račun	9.328	0,68%	
Radišić Darko	8.276	0,60%	
Zagrebačka banka d.d./Zbirni skrbnički račun na ime			
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY , BOSTON	7.448	0,54%	
Gobec Janez	6.500	0,47%	
Bujanović Zvonimir	6.023	0,44%	
Spajić Marinko	5.907	0,43%	
UKUPNO	732.668	53,34%	

Prosječni ponderirani broj dionica koji se primjenjuje kod izračuna zarade po dionici za 2018. godinu iznosio je 1.370.380 dionice (za 2017. godinu u iznosu od 1.392.454 dionica). Zarada po dionici iskazana u finansijskim izvještajima Društva u iznosu od 37,18 kuna (2017. godine u iznosu od 22,26 kuna) predstavlja omjer neto dobiti tekuće godine u iznosu 49.713 tisuća kuna (2017. godine u iznosu od 30.073 tisuće kuna) i prosječnog ponderiranog broja dionica.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

29. KAPITAL- nastavak

/ii/ Kapitalne rezerve iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u negativnom iznosu od 15.509 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 15.041 tisuća kuna) odnose se na kapitalni gubitak od prodaje vlastitih dionica.

/iii/ Rezerve iz dobiti iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 29.906 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 29.727 tisuća kuna) predstavljaju rezerve iz dobiti na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 69.253 tisuće kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 67.146 tisuća kuna) umanjene za vrijednost trezorskih dionica u iznosu od 39.346 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 37.418 tisuća kuna).

/iv/ Revalorizacijske rezerve iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u negativnom iznosu od 3.049 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 2.075 tisuća kuna), predstavljaju rezerve po osnovi naknadnog vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju te tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja.

/v/ Zadržana dobit iskazana na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 47.039 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 32.662 tisuće kuna) predstavlja kumuliranu neraspoređenu dobit iz prethodnih godina.

30. REZERVIRANJA

O P I S	31.12.2018		
	.		
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
		prepravljen o	prepravljen o
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19 - otpremnine	2.508	2.854	2.561
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19 - jubilarne nagrade	5.289	5.959	6.187
UKUPNO	7.797	8.813	8.748

Opis	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Stanje 1. siječnja 2017. godine	2.561	6.187	8.748
Nova rezerviranja	293	0	293
Ukidanje rezerviranja	0	(228)	(228)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	2.854	5.959	8.813
Ukidanje rezerviranja	(346)	(670)	(1.016)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	2.508	5.289	7.797

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

30. REZERVIRANJA - nastavak

Obveza rezerviranja za primanja zaposlenika proizlazi iz Kolektivnog ugovora, a rezerviranja su utvrđena sukladno MRS-u 19 Primanja zaposlenih. Rezerviranja za primanja zaposlenih uključuju rezerviranja za otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, uz korištenje diskontne stope od 2,76%.

Izračun je napravljen na temelju sljedećih glavnih prepostavki:

2018.

Diskontna stopa	2,76%
Stopa fluktuacije	4,69%

31. DUGOROČNE OBVEZE

O P I S	31.12.2018	31.12.2017	1.1.201
	. HRK'000	. HRK'000	7 HRK'000
Obveze prema bankama /i/ Tkuće dospijeće dugoročnih obveza prema bankama (bilješka 33.)	196.965 (98.729)	260.842 (96.527)	262.259 (84.693)
Obveze za financijski leasing	0	780	396
Tkuće dospijeće dugoročnih obveza po leasingu (bilješka 33.)	0	(168)	0
Odgodjena porezna obveza	7.325	8.535	7.655
Ostale dugoročne obveze	1.139	1.492	1.862
UKUPNO	106.700	174.954	187.47
			9

/i/ Obveze prema bankama prikazane su kako slijedi:

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
<i>Dugoročno</i>			
Krediti banaka			
Osigurani	196.965	260.842	262.259
Ukupno obveze po kreditima	196.965	260.842	262.259
Tkuće dospijeće dugoročnih kredita	(98.729)	(96.527)	(84.693)
UKUPNO	98.236	164.315	177.566

Društvo na da 31. prosinca 2018. godine ima ugovoreno više dugoročnih kredita s domaćim i stranim bankama. Kredit odobren u NLB Banka a.d. Banja Luka osiguran je založnim pravom nad nekretninama u vlasništvu Društva u Prijedoru, BiH. Ostale obveze po dugoročnim kreditima osigurane su mjenicama i zadužnicama.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

31. DUGOROČNE OBVEZE-nastavak

Za kredit odobren u Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb u iznosu do EUR 5 milijuna s dospijećem posljednjeg anuiteta u 2019. godini, Grupa (Kraš d.d. i društva nad kojima Kraš d.d. ima kontrolu - ovisna društva) je obvezna ispuniti uvjete zaduženja navedene u ugovoru i to: Pokriće duga sa EBITDA koji se računa kao omjer konsolidiranog neto duga i konsolidirane EBITDA. Na izvještajne datume Grupa je bila unutar definiranog omjera.

Kamatne stope po dugoročnim kreditima na izvještajni datum su kako slijedi:

	2018	2017
nepromjenjiva	1,5% - 3%	2,25% - 4%
promjenjiva	EURIBOR +(2 - 3 p.p.)	EURIBOR+(3,17 - 3,95 p.p.)

Dinamika otplate dugoročnih kredita prikazana je kako slijedi:

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dospijeće do jedne godine	98.729	96.527	84.693
Dospijeće od jedne do dvije godine	75.065	84.117	76.864
Dospijeće od dvije do tri godine	21.835	58.415	57.493
Dospijeće od tri do četiri godine	1.327	13.251	29.489
Dospijeće od četiri do pet godina	9	2.204	6.447
Dospijeće više od pet godina	0	6.328	7.273
UKUPNO	196.965	260.842	262.259

32. OBVEZE ZA ZAJMOVE I DEPOZITE

Obveze za zajmove i depozite iskazane su na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 1.482 tisuće kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 1.467 tisuća kuna).

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

33. OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

O P I S	31.12.2018. HRK'000	31.12.2017. HRK'000	1.1.2017 HRK'000
<i>Kratkoročno</i>			
Krediti banaka			
Osigurani	106.826	106.403	130.999
   Ukupno obveze po kreditima	106.826	106.403	130.999
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita (bilješka 31.)	98.729	96.527	84.693
Tekuće dospijeće dugoročnih leasinga (bilješka 31.)	0	168	0
Dospjeli dio obveza po lizingu	35	0	0
UKUPNO	205.590	203.098	215.692

Kamatne stope po kratkoročnim kreditima na izvještajni datum su kako slijedi:

	2018	2017
nepromjenjiva	1,5% - 1,7%	% 2% - 2,92%

U nastavku su prikazani kratkoročni krediti u valuti:

O P I S	31.12.2018. HRK'000	31.12.2017. HRK'000	1.1.2017 HRK'000
<i>Krediti banaka EUR</i>			
387	22.964	23.099	
Krediti banaka HRK	106.439	83.439	107.900
UKUPNO	106.826	106.403	130.999

Struktura dospijeća kratkoročnih kredita prikazana je kako slijedi:

	31.12.2018. HRK'000	31.12.2017. HRK'000	1.1.2017 HRK'000
<i>Dospijeće plaćanja</i>			
0	0	0	35.440
106.826	106.403	95.559	
UKUPNO	106.826	106.403	130.999

34. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

Obveze prema dobavljačima iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 119.290 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 119.208 tisuća kuna) odnose se na obveze prema dobavljačima robe i usluga u zemlji i inozemstvu.

35. OBVEZE PREMA ZAPOSLENICIMA

O P I S	31.12.2018. HRK'000	31.12.2017. HRK'000	1.1.2017 HRK'000
<i>Obveze prema zaposlenima za plaće</i>			
13.245	12.470	11.757	
UKUPNO	13.245	12.470	11.757

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

36. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

Obveze za poreze i doprinose iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 17.792 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 17.659 tisuća kuna) odnose se na obračunate poreze i doprinose iz i na plaću, obveze za porez na dodanu vrijednost i porez na dobit.

37. OBVEZE S OSNOVE UDJELA U REZULTATU

Obveze s osnova udjela u rezultatu iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 598 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 530 tisuća kuna) odnose se na obveze s osnova neisplaćene dobiti Matice dioničarima.

38. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Obveze po obustavama	2.226	2.395	2.912
Obveze za kamate	200	1.104	763
Obveze prema članovima NO	69	226	215
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	6.239	8.579	11.148
Ostale obveze	5.945	4.853	5.722
UKUPNO	14.679	17.157	20.760

39. IZVANBILANČNI ZAPISI

Izvanbilančni zapisi iskazani na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 21.331 tisuću kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 20.729 tisuću kuna) odnose se najvećim dijelom na isknjižena potraživanja.

40. FER VRIJEDNOST

U tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih pokazatelja - pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja - pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja - pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31. prosinca 2018. godina				
Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.932	0	0	10.932
Biološka imovina - osnovno stado	566	0	0	566
Poljoprivredna proizvodnja - biljna proizvodnja	168	0	0	168
Ulaganja u nekretnine	0	14.650	20.716	35.366
31. prosinca 2017. godina				
Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.455	0	0	10.455
Biološka imovina - osnovno stado	802	0	0	802
Poljoprivredna proizvodnja - biljna proizvodnja	169	0	0	169
Ulaganja u nekretnine	0	0	30.753	30.753

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo i ovisna društva su kroz svoje poslovanje izložena sljedećim finansijskim rizicima:

- Kreditni rizik
- Kamatni rizik
- Valutni rizik
- Tržišni rizik
- Rizik likvidnosti

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo i ovisna društva upravljaju svojim kapitalom na način da se osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata dioničarima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Struktura kapitala Društva i ovisnih društava sastoji se od dugovanja, koje uključuje kredite i zajmove, novca i novčanih ekvivalenta te vlasničke glavnice koja uključuje upisani kapital i zadržanu dobit.

Omjer neto duga i glavnice je prikazan kako slijedi:

O P I S	31.12.2018. HRK '000	31.12.2017. HRK '000
Dug (dugoročni i kratkoročni)	305.308	369.492
Novac i novčani ekvivalenti	(109.888)	(84.679)
Neto dug	195.420	284.813
Glavnica	728.099	644.058
Omjer neto duga i glavnice	27%	44%

Osim praćenja omjera duga i kapitala, Društvo također prati i omjer konsolidirane operativne dobiti prije amortizacije (EBITDA) i duga u sklopu pridržavanja uvjeta kredita poslovne banke (vidi bilješku 31./i/). Na dan 31. prosinca 2018. godine (31. prosinca 2017. godine isto) Grupa je bila unutar definiranog omjera.

Upravljanje financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnom tržištu, odnosno Grupa je podložna utjecaju promjena cijena glavnih sirovina na svjetskom tržištu koje ovise o kretanju tečaja stranih valuta, te je značajno izložena utjecaju tečajnih razlika.

Financijski rizici uključuju tržišni rizik, valutni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Aktivnosti izlažu Društvo i ovisna društva prvenstveno financijskim rizicima zbog promjene tečaja stranih valuta (vidi bilješku Valutni rizik), kamatnih stopa te promjene cijena sirovina na svjetskom tržištu. Društvo i ovisna društva ne ulaze u različite derivativne financijske instrumente kako bi upravljali izloženošću kamatnom i tečajnom riziku.

Valutni rizik

Društvo i ovisna društva su izložena tečajnom riziku prilikom kupnje sirovina i uzimanja zajmova denominiranih u drugim valutama, te kod prodaje na inozemnom tržištu. Valuta koja podlježe rizicima je prvenstveno EUR i USD. Društvo i ovisna društva u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite već je isto djelomično osigurano kroz valutnu usklađenost imovine i obveza Grupe.

Neto knjigovodstvena vrijednost novčane imovine i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na datum izvješćivanja je kako slijedi:

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Opis	Obveze		Imovina	
	31.12.2018. HRK '000	31.12.2017. HRK '000	31.12.2018. HRK '000	31.12.2017. HRK '000
	Valuta EUR	61.188	103.948	20.181
Valuta USD	4.328	5.771	44.494	32.249
Ostalo	11	11	3.060	2.519
UKUPNO	65.527	109.730	67.735	53.637

Kamatni rizik

Većina zaduženja na koja se obračunavaju kamate ugovorena su uz fiksnu i promjenjivu kamatnu stopu. Rizikom se upravlja održavanjem prikladne kombinacije između fiksne i promjenjive kamatne stope na posudbe. Društvo i ovisna društva u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite od ovih rizika.

Kreditni rizik

Kreditni rizik, odnosi se na rizik neispunjena ugovornih obveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti finansijski gubitak. Društvo i ovisna društva su usvojila politiku prema kojoj posluju samo sa kreditno sposobnim ugovornim stranama, osiguravajući prema potrebi višak osiguranja za ublažavanje rizika finansijskog gubitka zbog neispunjena ugovornih obveza. Izloženost Društva ili ovisnog društva i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni, a ukupni iznos zaključenih transakcija je raspodijeljen između odobrenih ugovornih strana.

Potraživanja od kupaca odnose se na veliki broj kupaca, raspoređenih na različita zemljopisna područja. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na temelju finansijskog položaja kupaca i, kada je prikladno, pribavljen je osiguranje potraživanja garancijom.

Društvo i ovisna društva nemaju značajniju izloženost kreditnom riziku prema nijednoj ugovornoj strani ili grupi ugovornih strana sličnih karakteristika. Kreditni rizik likvidnih sredstava i derivativnih finansijskih instrumenata je ograničen, zato jer druge ugovorne strane predstavljaju banke sa visokim kreditnim rejtinzima koji su određeni od međunarodnih agencija za određivanje kreditnih rizika.

Rizik likvidnosti

Društvo i ovisna društva upravljaju rizikom likvidnosti održavajući prikladne pričuve, bankovna sredstva i pričuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova, te uspoređujući rokove dospijeća finansijske imovine i obveza.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenta, te prekoračenja po bankovnim računima približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročnosti tih finansijskih instrumenata.

Slično tomu, knjigovodstveni iznos povjesnog troška potraživanja i obveza na koje se primjenjuju uobičajeni komercijalni uvjeti kreditiranja također su približni njihovim fer vrijednostima.

Fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima se određuje prema cijenama koje kotiraju na tržištu.

43. SUDSKI SPOROVI I POTENCIJALNE OBVEZE

Protiv Grupe se vodi nekoliko sudskeh sporova. Prema procjeni Uprave Društva, a temeljem pravnih savjeta, po navedenim sporovima za Društvo i ovisna društva neće proizaći značajne potencijalne obveze.

44. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA KONSOLIDIRANE BILANCE

Društvo je početkom ožujka 2019. godine prodalo svoj udio u roll-up aranžmanu te time zatvorilo svoje potraživanje s naslova roll-up zajma. Potraživanje s naslova graničnog duga iznosi 4.668 tisuća kuna te se sukladno implementaciji nagodbe naplata istog očekuje u cijelosti iz poslovanja Fortenova grupe.

Osim navedenoga, nakon datuma konsolidirane bilance nije bilo događaja koji bi značajno utjecali na godišnje konsolidirane finansijske izvještaje Društva za 2018. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

45. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE KONSOLIDIRANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane finansijske izvještaje iznijete na prethodnim stranicama sastavila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava Društva dana 15. ožujka 2019. godine.

KRAŠ
dioničko društvo, Zagreb

**Godišnji konsolidirani finansijski izvještaji i
Izvješće neovisnog revizora
za 2018. godinu**

S A D R Ž A J

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za godišnje konsolidirane finansijske izvještaje	1
Izvješće neovisnog revizora	2 - 7
Konsolidirani račun dobiti i gubitka	8
Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	9
Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju / Bilanca	10 - 11
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	12 - 13
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	14
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje	15 - 53

ODGOVORNOST ZA GODIŠNJE KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva KRAŠ d.d. Zagreb, Ravnice 48 („Društvo“) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani finansijski izvještaji Društva za 2018. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16, 116/18) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog finansijskog stanja, konsolidiranog rezultata poslovanja, konsolidiranih novčanih tokova i konsolidiranih promjena kapitala Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila godišnje konsolidirane finansijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima finansijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani finansijski položaj, konsolidirane rezultate poslovanja, konsolidirane novčane tokove Društva i konsolidirane promjene kapitala, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Damir Bulić,
predsjednik Uprave

Dinko Klepo,
član Uprave

Alen Varenina,
član Uprave

KRAŠ d.d.
Ravnice 48
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska

K R A Š 10
PREHRAMBENA INDUSTRIJA, d.d.
Z A G R E B, RAVNICE 48

15. ožujka 2019. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA**Dioničarima društva KRAŠ d.d. Zagreb****Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja****Mišljenje**

Obavili smo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva KRAŠ d.d. Zagreb, Ravnice 48 ("Grupa"), koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2018., konsolidirani Račun dobiti i gubitka, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima i konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu, te Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji konsolidirani financijski izvještaji *istinito i fer prikazuju* konsolidirani financijski položaj Društva na 31. prosinca 2018. godine, konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Utvrđili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koje treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Sudske sporove i potencijalne obveze Društvo na 31. prosinca 2018. nema iskazana rezerviranja za sudske sporove i potencijalne obveze. Tijekom redovnog poslovanja Društva, može se pojaviti potencijalna izloženost po sudske sporovima. Svaka iskazana obveza ili objavljena nepredviđena obveza, odnosno ne iskazivanje istih u konsolidiranim finansijskim izvještajima je inherentno neizvjesna i ovisi o nizu značajnih pretpostavki i prosudbi. Riječ je o potencijalno značajnim iznosima kod kojih je određivanje iznosa za iskazivanje i objavljanje u konsolidiranim finansijskim izvještajima, ukoliko je primjenjivo, podložno subjektivnoj procjeni. Zbog svega navedenog, navedeno područje smatramo ključnim revizorskim pitanjem.	Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su: <ul style="list-style-type: none"> - zaprimanje i analiziranje odgovora odvjetnika na naše pisane upite upućene odvjetnicima te razmatranje određenih pitanja s njima; - kritičko preispitivanje korištenih pretpostavki i procjena koje se odnose na tužbene zahtjeve. Navedeno uključuje procjenu vjerojatnosti nastanka nepovoljnih ishoda sudske postupaka te pouzdanost procjene s njima povezanih iznosa obveze; - procjenjivanje adekvatnosti objave u konsolidiranim finansijskim izvještajima, uzimajući u obzir osjetljivost i moguće predrasude u otkrivanju detaljnih informacija.
Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Vidjeti bilješke 2.21. i 43. u pripadajućim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima	

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje konsolidirane finansijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom *Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima*, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvjestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću-nastavak

U sastavljanju godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji konsolidirani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjereno korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjereno korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji konsolidirani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja-nastavak

- pribavljamo dovoljno odgоварајућих revizijskih dokaza u vezi finansijskih informacija od osoba ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima**Izvješće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014**

Na dan 31. kolovoza 2018. imenovala nas je Glavna skupština Društva temeljem prijedloga Nadzornog odbora Društva da obavimo reviziju godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja za 2018. godinu.

Osim pitanja koja smo u našem Izvješću neovisnog revizora naveli kao ključna revizijska pitanja nemamo nešto za izvestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Našom zakonskom revizijom godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2018. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagiranje na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtjeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima - nastavak**Izvješće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014 - nastavak**

Osim u slučaju kada nađemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, finansijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane konsolidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtjeva da modificiramo naše mišljenje u Izvješću neovisnog revizora.

U reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2018. godinu odredili smo značajnost za konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 15.200 tisuća kuna što predstavlja približno 1,5% od ostvarenog prihoda od prodaje za 2018. godinu s obzirom na značajne fluktuacije konsolidirane dobiti prije poreza u tekućem i prijašnjim razdobljima.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2018. godinu i datuma ovog Izvješća nismo Društву pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom finansijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za finansijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

Izvješće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća poslovodstva Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća poslovodstva Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću poslovodstva Društva za 2018. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 8 do 53 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo Izvješće poslovodstva Društva za 2018. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću poslovodstva Društva za 2018. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2018. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izvješće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu - nastavak

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2018. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točaka 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani finansijski izvještaji"). Finansijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 8 do 53 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Angažirani partner u reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2018. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Mandica Buha, ovlašteni revizor.

U Zagrebu, 15. ožujka 2019. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10 000 Zagreb

Vedrana Stipić, članica
uprave

BDO CROATIA
BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzulting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J. F. Kennedy 6/b

Mandica Buha,
ovlašteni revizor

KRAŠ d.d. Zagreb
KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

POZICIJA	Bilješka	2018. HRK '000	2017. HRK '000 prepravljeno
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	3.	1.014.276	1.023.704
Ostali poslovni prihodi	4.	<u>7.837</u>	<u>10.601</u>
Ukupno poslovni prihodi		1.022.113	1.034.305
POSLOVNI RASHODI			
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	5.	(11.566)	9.004
Troškovi sirovina i materijala	6.	(407.395)	(452.513)
Troškovi prodane robe	7.	(34.692)	(40.449)
Ostali vanjski troškovi	8.	(120.189)	(121.018)
Troškovi osoblja	9.	(284.843)	(271.035)
Amortizacija	10.	(48.828)	(49.932)
Rezerviranja		0	(239)
Vrijednosno uskladenje		(2.353)	(1.247)
Ostali troškovi poslovanja	11.	<u>(47.258)</u>	<u>(52.782)</u>
Ukupno poslovni rashodi		(957.124)	(980.211)
FINANCIJSKI PRIHODI			
FINANCIJSKI RASHODI	12.	6.203	2.847
(GUBITAK) IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		(2.417)	(14.152)
Dobit prije oporezivanja		62.572	39.942
Porez na dobit	14.	<u>(11.628)</u>	<u>(8.948)</u>
DOBIT TEKUĆE GODINE		50.944	30.994

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

KRAŠ d.d. Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

POZICIJA	Bilješka	2018.	2017.
		HRK'000	HRK'000 prepravljeno
DOBIT RAZDOBLJA			
Pripisana imateljima kapitala maticе		49.713	30.073
Pripisana manjinskom interesu		1.231	921
OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT			
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	15.	(1.388)	(1.574)
Dobit s osnove ponovnog vrednovanja finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		552	204
Porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		(138)	(40)
NETO OSTALI SVEOBUHVATNI (GUBITAK) RAZDOBLJA		(974)	(1.410)
UKUPNO SVEOBUHVATNA DOBIT		49.970	29.584
Zarada po dionici	29./i/	37,18	22,26
SVEOBUHVATNA DOBIT			
Pripisana imateljima kapitala maticе		48.739	28.662
Pripisana manjinskom interesu		1.231	921

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

KRAŠ d.d. Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA
na 31. prosinca 2018.

POZICIJA	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017.	
		HRK'000	HRK'000	prepravljeno	
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	16.	1.335	1.188	523	
Nekretnine, postrojenja i oprema	17.	470.130	501.268	533.068	
Ulaganje u nekretnine	18.	35.366	30.753	29.304	
Biološka imovina	19.	2.747	3.077	3.609	
Finansijska imovina	20.	83.713	100.926	87.975	
Odgodena porezna imovina	21.	1.619	1.800	1.807	
Ukupno dugotrajna imovina		594.910	639.012	656.286	
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	22.	160.419	158.838	151.176	
Biološka imovina		168	722	383	
Potraživanja od kupaca	23.	268.791	250.618	291.897	
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	24.	1.226	1.214	1.785	
Potraživanja od države i drugih institucija	25.	3.720	11.913	10.725	
Ostala potraživanja	26.	17.073	37.031	11.572	
Finansijska imovina	27.	59.076	15.386	20.420	
Novac u banci i blagajni	28.	109.888	84.679	54.619	
Ukupno kratkotrajna imovina		620.361	560.401	542.577	
UKUPNA IMOVINA		1.215.271	1.199.413	1.198.863	
IZVANBILANČNI ZAPISI	39.	21.331	20.729	24.231	

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

KRAŠ d.d. Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA - nastavak
na 31. prosinca 2018.

POZICIJA	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017.
		HRK'000	HRK'000 prepravljeno	HRK'000 prepravljeno
KAPITAL I OBVEZE				
Kapital	29.			
Upisani kapital		599.448	549.448	549.448
Kapitalne rezerve		(15.509)	(15.041)	(13.913)
Rezerve iz dobiti		29.907	29.728	11.853
Revalorizacijske rezerve		(3.049)	(2.075)	(665)
Zadržana dobit		47.040	32.663	23.714
Dobit tekuće godine		49.713	30.073	24.565
Kapital pripisan vlasnicima matice		707.550	624.796	595.002
Manjinski udjeli		20.549	19.262	18.341
Ukupno kapital		728.099	644.058	613.343
 Rezerviranja	 30.	 7.797	 8.813	 8.748
 Obveze prema bankama i financijskim institucijama		98.236	164.927	177.962
Ostale dugoročne obveze		1.139	1.492	1.862
Odgodenja porezna obveza		7.325	8.535	7.655
Dugoročne obveze	31.	106.700	174.954	187.479
 Kratkoročne obveze				
Obveze za zajmove i depozite	32.	1.482	1.467	5.003
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	33.	205.590	203.098	215.692
Obveze prema dobavljačima	34.	119.290	119.208	114.850
Obveze prema zaposlenicima	35.	13.245	12.470	11.757
Obveze za poreze i doprinose	36.	17.792	17.659	20.567
Obveze s osnove udjela u rezultatu	37.	598	530	664
Ostale kratkoročne obveze	38.	14.678	17.156	20.760
Ukupno kratkoročne obveze		372.675	371.588	389.293
 UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		1.215.271	1.199.413	1.198.863
 IZVANBILANČNI ZAPISI	 39	 21.331	 20.729	 24.231

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

KRAŠ d.d. Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA - INDIREKTNA METODA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

O P I S	2018. HRK'000	2017. HRK'000
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit prije poreza	62.572	39.942
Amortizacija	48.828	49.932
Vrijednosna usklađenja	2.253	1.247
Prihodi od kamata	(4.114)	(2.264)
Rashodi od kamata	7.849	11.698
Prihod od procjene	(1.277)	(1.436)
Rezerviranja	(1.016)	(175)
Dobici od otuđenja dugotrajne imovine	(1.461)	(1.590)
Povećanje zaliha	(1.581)	(8.950)
Smanjenje potraživanja od kupaca	(20.426)	40.032
Smanjenje/povećanje potraživanja od zaposlenika	(12)	571
Povećanje/smanjenje potraživanja od države i drugih institucija	14.875	(1.188)
Povećanje/smanjenje ostalih potraživanja	(43.690)	(25.461)
Povećanje/smanjenje obveza prema dobavljačima	82	4.321
Povećanje/smanjenje obveza prema zaposlenicima	775	713
Smanjenje/povećanje obveza za poreze i doprinose	160	(2.908)
Smanjenje/povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(1.759)	(3.327)
Plaćene kamate	(7.849)	(11.698)
Naplaćene kamate	4.114	2.264
Plaćeni porez na dobit	(6.709)	(7.153)
Novčani tok od poslovnih aktivnosti	51.614	84.570
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primitci		
Povrat danih zajmova	17.820	13.353
Primitci od prodaje dugotrajne imovine	1.461	1.590
Izdatci		
Izdatci za dane depozite	0	(12.070)
Ostali izdaci za finansijsku imovinu	0	(719)
Izdatci za nabavu dugotrajne materijalne imovine	(21.122)	(19.536)
Novčani tok od investicijskih aktivnosti	(1.841)	(17.382)

KRAŠ d.d. Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA - INDIREKTNA METODA - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

O P I S	2018. HRK'000	2017. HRK'000
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primitci		
Prodaja trezorskih dionica	555	7.336
Primljeni zajmovi i krediti	115.592	149.920
	50.000	0
Izdatci		
Stjecanje trezorskih dionica	(13.533)	(7.073)
Izdatci za isplatu dividendi	(2.826)	(10.201)
Otплата kredita	<u>(174.352)</u>	<u>(177.110)</u>
Novčani tok iz financijskih aktivnosti	<u>(24.564)</u>	<u>(37.128)</u>
Neto novčani tok	25.209	30.060
NOVAC NA POČETKU GODINE	84.679	54.619
NOVAC NA KRAJU GODINE	109.888	84.679
POVEĆANJE NOVCA	25.209	30.060

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KRAŠ d.d. Zagreb
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

Opis	Upisani kapital HRK'000	Kapitalne rezerve HRK'000	Trezorske dionice HRK'000	Rezerve iz dobiti HRK'000	Revalorizacijske rezerve HRK'000	Zadržana dobit HRK'000	Dobit tekuće godine HRK'000	Ukupno HRK'000	Manjinski interes HRK'000	Ukupno s manjinskim interesom HRK'000
Stanje 1. siječnja 2017. godine	549.448	(13.913)	(50.826)	62.679	(665)	23.714	24.565	595.002	18.341	613.343
Raspored dobiti za 2016. godinu	0	0	0	964	0	23.601	(24.565)	0	0	0
Promjena računovodstvenih politika	0	0	0	0	0	(948)	0	(948)	0	(948)
Stjecanje trezorskih dionica	0	0	(7.073)	7.073	0	(7.073)	0	(7.073)	0	(7.073)
Prodaja trezorskih dionica	0	(1.128)	18.939	(2.028)	0	2.028	0	17.811	0	17.811
Dodjela dionica	0	0	1.542	(1.542)	0	1.542	0	1.542	0	1.542
Tečajne razlike	0	0	0	0	(1.574)	0	0	(1.574)	0	(1.574)
Ispłata dobiti	0	0	0	0	0	(10.390)	0	(10.390)	0	(10.390)
Dividende - povrat	0	0	0	0	0	189	0	189	0	189
Sveobuhvatna dobit razdoblja	0	0	0	0	164	0	0	164	0	164
Dobit tekuće godine	0	0	0	0	0	0	30.073	30.073	921	30.994
Stanje 31. prosinca 2017. godine	549.448	(15.041)	(37.418)	67.146	(2.075)	32.663	30.073	624.796	19.262	644.058
Raspored dobiti za 2017. godinu	0	0	0	179	0	29.838	(30.073)	(56)	56	-
Povećanje temeljnog kapitala	50.000	(125)	0	0	0	0	0	49.875	0	49.875
Stjecanje trezorskih dionica	0	(343)	(2.483)	2.483	0	(2.483)	0	(2.826)	0	(2.826)
Prodaja trezorskih dionica	0	0	555	(555)	0	555	0	555	0	555
Tečajne razlike	0	0	0	0	(1.388)	0	0	(1.388)	0	(1.388)
Ispłata dobiti	0	0	0	0	0	(13.533)	0	(13.533)	0	(13.533)
Sveobuhvatna dobit razdoblja	0	0	0	0	414	0	414	0	0	414
Dobit tekuće godine	0	0	0	0	0	0	49.713	49.713	1.231	50.944
Stanje 31. prosinca 2018. godine	599.448	(15.509)	(39.346)	69.253	(3.049)	47.040	49.713	707.550	20.549	728.099

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

1. OPĆI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Pravni okvir, djelatnost i zaposlenici

Društvo KRAŠ d.d., Ravnice 48, Zagreb („Društvo“) je matično društvo Grupe Kraš („Grupa“) te je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu, pod matičnim brojem subjekta MBS 080005858 i OIB 94989605030. Osnovna djelatnost Društva sukladno nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, registrirana pri Trgovačkom sudu je proizvodnja i prodaja konditorskih proizvoda tj. proizvodnja kakaa, bombona, keksa i čokolade.

Na dan 31. prosinca 2018. godine temeljni kapital Društva iznosi 599.448 tisuća kuna i podijeljen je na 1.373.621 dionicu nominalne vrijednosti od 400 kuna.

Na Glavnoj skupštini održanoj 31. kolovoza 2018. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala s iznosa od 549.448 tisuća kuna za iznos od 50.000 tisuća kuna na iznos od 599.448 tisuća kuna izdanjem 125.000 novih redovnih dionica pojedinačnog nominalnog iznosa od 400 kuna. Nakon uspješno provedenog postupka dokapitalizacije Trgovački sud u Zagrebu donio je Rješenje na temelju kojeg je proveden upis povećanja temeljnog kapitala u sudskom registru dana 21. prosinca 2018. godine. Povećanje temeljnog kapitala je na taj dan provedeno i u poslovnim knjigama Kraš d.d. Zagreb. Središnje Klirinško depozitarno društvo d.d. Zagreb (dalje: SKDD) je 17. siječnja 2019. godine u informacijskom sustavu izvršilo upis povećanja temeljnog kapitala, te od toga dana temeljni kapital Kraš d.d. upisan u informacijski sustav SKDD-a iznosi 599.448 tisuća kuna i podijeljen je na 1.498.621 redovnu dionicu. Istog dana 125.000 novih redovnih dionica uključeno je u sustav trgovanja na Zagrebačkoj burzi na redovito tržište.

Svaka dionica daje pravo na jedan glas u Glavnoj Skupštini Kraš d.d. Zagreb.

Ovisna društva na dan 31. prosinca 2018. godine prikazana su kako slijedi:

OVISNO DRUŠTVO	Postotak udjela u kapitalu	Osnovna djelatnost
Kraš-trgovina d.o.o. Zagreb		
KAROLINA d.o.o. Osijek	100,00%	trgovina
	99,68%	proizvodnja
Ovisna društva u inozemstvu		
KRAŠ trgovina d.o.o. Široki Brijeg	100,00%	trgovina
Krašcommerce d.o.o. Ljubljana	100,00%	trgovina
KRAŠKOMERC DOOEL, Skopje	100,00%	trgovina
Kraš Commerce d.o.o. Beograd	100,00%	trgovina
MIRA a.d. članica Kraš grupe,Prijedor	76,09%	proizvodnja

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je imala 2.607 zaposlenika (31. prosinca 2017. godine 2.557 zaposlenika).

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

1.2. Tijela Društva (nastavak)

Tijela Društva su Uprava Društva, Nadzorni odbor i Glavna skupština.

Upravu Društva čine:

Damir Bulić	predsjednik Uprave
Dinko Klepo	član Uprave
Alen Varenina	član Uprave

Nadzorni odbor Društva na dan 31. prosinca 2018. godine broji sedam članova. Članove Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva.

Nadzorni odbor čine:

Zoran Parać	predsjednik
Tomislav Jović	zamjenik predsjednika
Marija Carić	član
Mladen Butković	član
Darko Đeneš	član
Zlatan Lisica	član
Vedran Tolić	član

Glavna skupština je organ Društva u kojem dioničari ostvaruju svoja prava u poslovima Društva, ako zakonom ili Statutom nije drugačije određeno. Glavnu skupštinu Društva čine imatelji dionica s pravom glasa.

2. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika izložen je u nastavku.

2.1. Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Konsolidirani finansijski izvještaji Društva za 2018. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16, 116/18) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (NN 95/16).

Konsolidirani finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u konsolidiranim finansijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Konsolidirani finansijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva. Konsolidirani finansijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 HRK), koja je, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva, i funkcionalna valuta Društva. Na dan 31. prosinca 2018. godine tečaj za 1 USD i 1 EUR iznosio je 6,47 HRK odnosno 7,42 HRK (31. prosinca 2017. godine: 6,27 HRK odnosno 7,51 HRK).

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja („MSFI“)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi te tumačenja izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

• MSFI 9 Financijski instrumenti : Klasifikacija i mjerjenje

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja su započela 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Konačna verzija MSFI-ja 9 Financijski instrumenti odražava sve faze projekta o finansijskim instrumentima i mijenja MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje kao i sve prethodne verzije MSFI-ja 9. Standard uvodi nove zahtjeve klasifikacije i mjerjenja, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite. Menadžment Društva usvojio je standard sa datum stupanja na snagu te njegovom primjenom nije bilo značajnih utjecaja na konsolidirane finansijske izvještaje Društva.

• MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga. U okviru standarda uvodi se model od 5 koraka koji će se primjenjivati na prihode ostvarene temeljen ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), neovisno o vrsti prihodovne transakcije ili industriji. Zahtjevi standarda će se također primjenjivati na priznavanje i mjerjenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinansijske imovine koja nije dio redovitih aktivnosti Društva (primjerice prodaja nekretnina, postrojenja i opreme ili nematerijalne imovine). Opsirne objave će se zahtijevati, uključujući i disagregaciju ukupnih prihoda; informacije o obvezama izvršenja; promjene u iznosima ugovorene imovine i obveza između razdoblja i ključne procjene i prosudbe.

• MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima (pojašnjenja)

Pojašnjenja su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga s time da je dozvoljena ranija primjena. Cilj pojašnjenja je razjašnjavanje namjera Odbora prilikom definiranja zahtjeva MSFI-ja 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima, osobito računovodstvenog tretmana identificiranih obveza izvršenja na način da se dopunila definicija „odvojeno prepoznatljivog“ principa, razmatranja odnosa principala i agenta uključujući i procjenu činjenice je li u transakciji Društvo principal ili agent kao i primjene pristupa kontrole i licenciranja dajući dodatne upute za računovodstveni tretman intelektualnog vlasništva i tantijema. Pojašnjenja također daju dodatna praktična sredstva za društva koja MSFI 15 primjenjuju korištenjem punog retroaktivnog pristupa ili za ona koja se odluče na korištenje modificiranog retroaktivnog pristupa. Ova pojašnjenja još uvijek nisu usvojena u Europskoj uniji.

Menadžment Društva usvojio je standard sa datumom stupanja na snagu te njegovom primjenom nije bilo značajnih utjecaja na konsolidirane finansijske izvještaje Društva.

2.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

• **MSFI 16 Najmovi**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili nakon toga. MSFI 16 definira pravila priznavanja, mjerena, prezentacije i objava za najmove obiju ugovornih strana, odnosno kupca („najmoprimca“) i dobavljača („najmodavca“). Sukladno novom standardu najmoprimci većnu najmova trebaju priznati u svojim finansijskim izvještajima. Na sve najmove će se primjenjivati jedinstveni računovodstveni model, s određenim izuzecima. Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca neće se značajno mijenjati. Menadžment Društva odlučio je da neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti već će se koristiti odredba o izuzeću za najmoprimca. Prilikom prelaska na novi standard, obveze za plaćanje temeljem postojećih operativnih najmova biti će diskontirana korištenjem odgovarajuće inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će u iznosu obveze za najam usklađena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

Menadžment Društva procjenjuje da će primjenom novog standarda doći do sljedećih efekata:

- Povećanje imovine s pravom korištenja za otprilike 3.712 tisuća kuna
- Povećanje obveze za otprilike 3.737 tisuća kuna

Najveći dio najmova Društva odnosi se na najam automobila, te dijelom na najam opreme i poslovnih prostora.

• **Izmjene i dopune MRS 40: Prijenos ulaganja u nekretnine**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s dozvoljenom ranijom primjenom. Dopunama se pojašnjava u kojem trenutku Društvo treba prenijeti nekretninu, uključujući i nekretninu u izgradnji u ili iz ulaganja u nekretnine. Dopune navode da promjena načina korištenja nastaje kada nekretnina zadovoljava, ili prestane zadovoljavati, definiciju ulaganja u nekretnine i postoji dokaz o promjeni. Sama promjena namjere menadžmenta za korištenje nekretnine, ne daje dokaz o promjeni načina korištenja. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji.

• **Izmjene i dopune MSFI 2: Klasifikacija i mjerena plaćanja temeljenih na dionicama**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s dozvoljenom ranijom primjenom. Izmjenama i dopunama je definiran računovodstveni tretman utjecaja uvjeta izvršenja i neizvršenja na mjerene plaćanja temeljenih na dionicama koja se podmiruju u novcu, plaćanja temeljenih na dionicama s mogućnošću neto podmirenja obveze poreza po odbitku i promjena uvjeta plaćanja temeljenih na dionicama kojima se mijenja klasifikacija transakcije iz one koja se podmiruje u novcu na onu koja se podmiruje vlasničkim instrumentima.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde, a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo

- **Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim ulaganjima (Izmjene i dopune MRS-a 28)**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. uz dopuštenu raniju primjenu. Pojašnjava da subjekt primjenjuje MSFI 9 Financijski instrumenti na dugoročne udjele u pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu koji čine dio neto ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički pothvat, ali na koji se ne primjenjuje metoda udjela. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji.

2.3. Osnova konsolidacije

Konsolidirani finansijski izvještaji sastoje se od finansijskih izvještaja Društva i finansijskih izvještaja trgovачkih društava koje Društvo kontrolira (ovisna društva). Društvo ima kontrolu u onim društvima u kojima ima moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama društva u koje je izvršeno ulaganje kako bi ostvarilo koristi iz poslovanja toga društva. Sve značajne transakcije i stanja između društava unutar Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije.

2.4. Ključne procjene i neizvjesnost procjena

Prilikom sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja korištene su određene procjene koje utječu na iskaz imovine i obveza Grupe, prihode i rashode Grupe i objavljivanje potencijalnih obveza Grupe.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću, slijedom čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih. Procjene korištene pri sastavljanju konsolidiranih finansijskih izvještaja su podložne izmjenama nastankom novih događaja, stjecajem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i spoznaja i promjenom okruženja u kojima Grupa posluje.

Ključne procjene korištene u primjeni računovodstvenih politika prilikom sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja odnose se na obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, umanjenje vrijednosti imovine, ispravak vrijednosti zaliha, ispravak vrijednosti potraživanja i rezerviranja, te objavu potencijalnih obveza.

2.5. Prihodi

Priznavanje prihoda

Osnovna djelatnost Grupe jest prodaja i proizvodnja konditorskih proizvoda odnosno kakaa, bombona, keksa i čokolade. Društvo priznaje prihod u trenutku kada kupac stječe kontrolu nad proizvodom, odnosno kada se proizvode isporuče u prostorije kupca. Ostale aktivnosti Grupe čine manji dio prihoda u finansijskim izvještajima.

Najznačajniji kupci Grupe su prodajni lanci, te nisu zabilježene značajne reklamacije kupaca.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

2.5. Prihodi- nastavak

Sukladno novom MSFI 15, glede priznavanja ugovora s kupcima Grupa primjenjuje model pet koraka;

- 1) Utvrditi ugovor s kupcem
- 2) Utvrditi obveze isporuke u ugovoru
- 3) Utvrditi cijenu transakcije
- 4) Dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5) Prznati prihod kada (ili kako) subjekt ispunji obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca.

Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, procijenjene povrate, rabate i diskonte.

Novi standard nije imao značajan utjecaj na računovodstvene politike Grupe.

Vrsta proizvoda	Ispunjeno obaveze	Promjene računovodstvenih politika sukladno novom standardu
Prodaja konditorskih proizvoda	Obveza je izvršena potpisom kupca da je proizvode preuzeo. Kupac preuzima kontrolu nad proizvodom, u potpunosti raspolaze istim i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na njegovo prihvatanje Ugovorenog dospjeće plaćanja u većini slučajeva jest 60 dana	Prihod se priznaje kada su proizvodi isporučeni kupci MSFI 15 nije imao utjecaj na računovodstvene politike Društva

Prema prethodno navedenom, priznavanje prihoda odvija se u isto vrijeme kada je na snazi bio MRS 18- Prihodi, te nisu utvrđeni značajni utjecaji MSFI 15.

a) Prihodi od prodaje usluga

Pod uvjetom da je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti i ako je vjerojatno da će Grupa primiti naknadu, prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su iste pružene.

Prihodi od ugovora ostvaruju se uglavnom od ugostiteljske djelatnosti Grupe. Ovi prihodi se priznaju u trenutku pružanja usluge kupcima.

b) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenskoj osnovi, na temelju neotplaćene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili do neto knjigovodstvenog iznosa finansijske imovine. Prihod od kamata se priznaje kao finansijski prihod u konsolidirani račun dobiti i gubitka.

2.5. Prihodi- nastavak

c) Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi i udjela u dobiti priznaju se kao prihod kada je ustanovljeno pravo na njihov primitak, odnosno u trenutku skupštinske odluke Društva u čije dionice ili udjele je izvršeno ulaganje.

d) Prihodi od najmova

Prihod od poslovnih najmova obračunava se na linearnoj osnovi tijekom trajanja najma.

2.6. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Ostali troškovi posudbe se priznaju kao rashod.

Troškovi posudbe uključuju kamate na dopuštena prekoračenja po bankovnom računu, kratkoročne i dugoročne posudbe te tečajne razlike nastale posudbama u stranoj valuti, u iznosu u kojem se smatraju usklađivanjem troškova kamata.

2.7. Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u HRK (hrvatske kune) po tečaju važećem na datum transakcije.

Monetarna imovina i obveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u kune na dan konsolidirane bilance po tečaju koji je važio na taj dan. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u dobit ili gubitak s izuzetkom svih monetarnih stavki koje čine dio neto ulaganja u inozemno poslovanje. One su priznate kroz ostalu sveobuhvatnu dobit do otuđenja neto ulaganja, nakon čega se priznaju u dobit ili gubitak.

Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti vrednovane po fer vrijednosti preračunate su u kune po tečaju važećem na dan mjerena fer vrijednosti. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti iskazane po trošku nabave mjere se primjenom tečaja strane valute na datum transakcije.

2.8. Porez na dobit

Obveza poreza na dobit za tekuću godinu utvrđuje se na temelju rezultata ostvarenog u toj godini, usklađenog za propisane stavke trajnog usklađenja (prihodi od dividendi i udjela u dobiti, te porezno nepriznate troškove) u skladu s nacionalnim propisima u pojedinim državama u kojima posluju ovisna društva. Porez na dobit obračunava se primjenom poreznih stopa koje su bile na snazi na datum konsolidirane bilance.

Odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza proizlaze iz privremenih razlika između vrijednosti imovine i obveza iskazanih u finansijskim izvještajima i vrijednosti iskazanih za potrebe utvrđivanja osnovice poreza na dobit. Odgođena porezna imovina priznaje se ukoliko postoji vjerojatnost da će u budućnosti biti ostvarena oporeziva dobit temeljem koje će se iskoristiti odgođena porezna imovina. Odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza se obračunava uz primjenu stopa poreza na dobit primjenjive na buduće razdoblje kada će se ta imovina ili obveza realizirati.

2.9. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac na računu i u blagajni, te se iskazuju u konsolidiranoj bilanci. Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenta općenito su približni njihovim fer vrijednostima.

U svrhu izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac i račune kod banaka sa dospijećem do tri mjeseca.

2.10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i/ili akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, a čine materijalnu imovinu ukoliko im je vijek trajanja duži od godine dana, a pojedinačna vrijednost veća od 3.500 kuna na dan nabave.

Nabavna vrijednost uključuje nabavnu cijenu, trošak rezervnih dijelova postrojenja i opreme, te ostale zavisne troškove i procijenjenu vrijednost budućih troškova demontaže ako su uvjeti priznavanja istih ostvareni.

Zemljišta i nekretnine evidentiraju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju nekretnina i gubitke od umanjenja imovine.

U slučaju kada je potrebno zamijeniti značajne dijelove nekretnina, postrojenja i opreme u intervalima, Grupa priznaje takve dijelove kao individualnu imovinu sa određenim vijekom trajanja i amortizacijom. Isto tako u slučaju većih kontrola ili održavanja, troškovi istih se priznaju u knjigovodstvenom iznosu postrojenja i opreme kao zamjena, ako su zadovoljeni uvjeti priznavanja. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kako nastaju.

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna vrijednost imovine, osim zemljišta i investicija u tijeku otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom pravocrtnе metode. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine je kako slijedi:

O P I S	2018.	2017.
Građevinski objekti	10 - 66 godina	10 - 66 godina
Postrojenja i oprema	4 - 10 godina	4 - 10 godina
Transportna sredstva	4 - 10 godina	4 - 10 godina

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim sredstvima do amortizirajućeg iznosa. Amortizirajući iznos u pravilu je jednak trošku imovine, osim ukoliko je procijenjeno da je ostatak vrijednosti značajan.

Nekretnine, postrojenja i oprema i svaki njihov značajan dio prestaju se priznavati u trenutku otuđivanja ili kada se njihovim korištenjem ne očekuju buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici nastali otuđivanjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa tog sredstva i priznaju se u dobit ili gubitak.

Preostala (sadašnja) vrijednost, korisni vijek trajanja i metode amortizacije preispituju se na kraju svake finansijske godine i usklađuju, ako je prikladno.

2.11. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se odnosi na informatičke programe i ulaganja u tuđu imovinu koja se početno mjeri po trošku nabave i amortiziraju se pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka trajanja.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za troškove amortizacije i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja imovine. Nematerijalna imovina nastala vlastitom proizvodnjom, isključujući kapitalizirane troškove razvoja, ne kapitalizira se i troškovi se priznaju u konsolidiranom računu dobiti i gubitka u godini u kojoj su nastali. Vijek trajanja nematerijalne imovine se procjenjuje ili kao ograničeni (određeni) ili kao neograničeni (neodređeni).

Nematerijalna imovina sa određenim vijekom trajanja amortizira se tijekom procijenjenog vijeka trajanja i umanjuje se kada za to postoje uvjeti. Amortizacijski period i metoda amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja revidira se najmanje krajem svake finansijske godine. Promjene u očekivanom vijeku trajanja ili očekivani obrazac korištenja budućih ekonomskih koristi uključenih u imovinu uračunavaju se promjenom amortizacijskog perioda i metode i tretiraju se kao promjene računovodstvenih procjena. Prosječni procijenjeni vijek trajanja nematerijalne imovine je 5 godina.

Trošak amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kao trošak. Nematerijalna imovina sa neodređenim vijekom trajanja se ne amortizira, ali se procjenjuje za umanjenja na godišnjoj osnovi, ili pojedinačno ili na razini generiranja novca.

Procjena neograničenog vijeka trajanja revidira se godišnje kako bi se odredilo da li i dalje postoji osnova za neograničeni vijek trajanja. U slučaju ne postojanja osnove, provodi se promjena vijeka trajanja iz neograničenog u ograničeni.

2.12. Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine priznaje se kao imovina samo i isključivo u slučaju kada je vjerojatno da će buduće ekonomске koristi povezane s ulaganjem u nekretnine pritjecati u Grupu i kada je trošak ulaganja u nekretnine moguće pouzdano izmjeriti.

Ulaganje u nekretnine početno se mjeri po trošku. Grupa uključuje transakcijske troškove u početno mjerjenje. Trošak ulaganja u nekretnine obuhvaća kupovnu cijenu i sve povezane direktne troškove.

Naknadno mjerjenje

Grupa kod naknadnog mjerjenja ulaganja u nekretnine koristi model fer vrijednosti za sva ulaganja u nekretnine. Promjene fer vrijednosti priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Grupa mjeri fer vrijednost svojih ulaganja u nekretnine na kraju svakog izvještajnog razdoblja temeljem procjene angažiranog procjenitelja.

Prestanak priznavanja

Grupa prestaje priznavati ulaganja u nekretnine prilikom otuđenja, promjene namjene ili kod konačnog povlačenja ulaganja u nekretnine iz uporabe te kada se ne očekuju buduće ekonomске koristi od otuđenja.

2.13. Fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi se mogla primiti za prodanu imovinu ili platiti za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerjenja vrijednosti. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog toka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utječu na procjene.

Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine unutar hijerarhije fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koje se koriste u tehnikama procjene kako slijedi:

Razina 1: kotirane cijene (nekorigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu.

Razina 2: ulazne varijable koje ne predstavljaju kotirane cijene uključene u Razinu 1, a odnose se na ulazne varijable za imovinu koje su vidljive bilo izravno direktno (npr. kao cijene) bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).

Razina 3: ulazne varijable za imovinu koje se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Sljedeća tablica prikazuje finansijsku imovinu Grupe koje se mijere po fer vrijednosti:

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
2018. godina				
Zemljište	0	14.650	0	14.650
Gradevinski objekti	0	0	20.716	20.716
Ukupno imovina po fer vrijednosti	0	14.650	20.716	35.366

Procjena fer vrijednost ulaganja u nekrentine bazirana je na prikupljenim podacima o tržišnoj vrijednosti nekretnina na odgovarajućim područjima. Pri tome su za izračun korištene prosječno obzervirane cijene.

Kao potporna metoda, a zbog namjene nekretnina, korištena je najamnia kao izvor novčanog toka za nekretnine.

Uz pretpostavku naplate takvih najamnina u preostalom vijeku upotrebe (100 godina), te indeksaciju za inflaciju u ovom razdoblju utvrđena je vrijednost nekretnine kao sadašnja vrijednost očekivanih najamnina uz diskont. Diskontna stopa određena je na razini 3% za prostore u Hrvatsko te 4% za prostore u BiH.

2.14. Biološka imovina i poljoprivredni proizvodi

Biološka imovina Grupe obuhvaća višegodišnje nasade, osnovno stado i jednogodišnje kulture.

Osnovno stado mjeri se po fer vrijednosti na datum konsolidirane bilance, dok se ostala biološka imovina mjeri po trošku umanjenom za amortizaciju i eventualne gubitke od umanjenja.

Poljoprivredni proizvodi u trenutku žetve mijere se po fer vrijednosti.

2.15. Zalihe

Zalihe se mjere po trošku ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Troškovi nabave zaliha sirovina i materijala obuhvaćaju nabavnu cijenu, uvozne carine i druge troškove koji se mogu izravno pripisivati nabavi sirovina i materijala; trgovački popusti i slične stavke oduzimaju se kod određivanja troška nabave. Utrošak zaliha sirovina i materijala iskazuje se po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

Zalihe sitnog inventara obuhvaćaju alate, pogonski i uredski inventar te slična sredstva za rad za koja se očekuje da će se koristiti do jedne godine dana i sredstva koja se ne smatraju dugotrajnom imovinom. Stavljanjem u upotrebu sitnog inventara i auto-guma kao i rezervnih dijelova jednokratno se priznaju u rashode.

Utrošak odnosno otpis ambalaže obavlja se uz vremenski pomak do trenutka obavijesti dobavljača i karakteru ambalaže (povratna ili nepovratna ambalaža).

Trgovačka roba predstavlja zalihe kupljene robe predviđene ponovnoj prodaji, a iskazuje se po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Utrošak zaliha trgovačke robe priznaje se po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

Nakon prodaje, Grupa priznaje knjigovodstvenu vrijednost zaliha kao rashod u razdoblju u kojem je priznat odnosni prihod. Također iznos bilo kojeg otpisa zaliha do neto utržive vrijednosti i svi manjkovi zaliha priznaju se kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka manjka. Iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha kao posljedica povećanja neto utržive vrijednosti priznaje se kao povećanje vrijednosti zaliha u razdoblju u kojem je došlo do poništenja.

2.16. Finansijska imovina

Društvo je usvojilo MSFI 9 -Finansijski instrumenti sa danom 1. siječnja 2018. godine te njegova primjena nije imala značajnog utjecaja na konsolidirane finansijske izvještaje Društva.

Društvo priznaje finansijski imovinu u svojim konsolidiranim finansijskim izvještajima kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokova finansijske imovine Društvo mjeri finansijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

Grupa klasificira imovinu kako je prikazano u nastavku;

O P I S	Klasifikacija / mjerjenje
Dugotrajna imovina Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Vlasnički instrumenti Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Dani zajimovi	Držanje radi naplate/ amortizirani trošak
Kratkotrajna imovina Novac i novčani ekvivalenti Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate/ amortizirani trošak Držanje radi naplate/ amortizirani trošak

2.16. Finansijska imovina- nastavak

Poslovni modeli Društva odražavaju način na koji Grupa upravlja imovinom a s ciljem ostvarenja novčanih tokova.

i) Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Početno priznavanje

Grupa priznaje finansijsku imovinu ili obvezu kada i samo kada postaje ugovorna strana u ugovornim odredbama instrumenta.

Grupa početno priznaje finansijsku imovinu po fer vrijednosti uvećanu za transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju ili izdavanju finansijske imovine..

Naknadno mjerjenje

Nakon početnog priznavanja Grupa mjeri finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

ii) Dani zajmovi

Dani zajmovi Grupe drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi. Ugovornim uvjetima na određeni datum nastaju novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamata. Pri tome je glavnica fer vrijednost imovine pri početnom priznavanju.

Na osnovu navedenog, dani zajmovi mjereni su po amortiziranom trošku.

Mjerjenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće;

- Prihod od kamata računa se korištenjem efektivne kamatne stope, te se ista pri obračunu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine.

iii) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu finansijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su sukladno MSFI 15 po njihovoј transakcijskoј cijeni.

iv) Umanjenje

Grupa na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjenja finansijske imovine. Na svaki izvještajni datum, Grupa mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u finansijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od finansijskih instrumenata mjeri se na način koji odražava:

- Nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca,
- Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Glede potraživanja od kupaca Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI-ja 9 za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka korištenjem očekivanih rezervacija za kreditne gubitke potraživanja od kupaca.

Za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca, Grupa je grupirala kupce u određene skupine te analizom starosne strukture te povijesnih podataka utvrdila potencijalne buduće gubitke.

iv) Umanjenje- nastavak

Društvo je primijenilo novi standard kako slijedi;

- Potraživanja od kupaca u zemlji koji se odnose na prodajne lance analiziralo je na uzorku od 85% ukupnih potraživanja u zemlji (preostali iznos potraživanja zanemariv),
- Potraživanja od kupaca u inozemstvu (bez povezanih društva), analiziralo je na uzorku od 85% ukupnih potraživanja u zemlji (preostali iznos potraživanja zanemariv),
- Potraživanja od povezanih društava razmotrena u cijelosti.

Analizom starosne strukture, utvrđeno je da Grupa nema značajnih dospjelih potraživanja, najznačajniji dio potraživanja nije dospio te Grupa procjenjuje da će se u cijelosti naplatiti. Nisu utvrđeni značajni očekivani gubici.

v) Prestanak priznavanja finansijske imovine

Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu kada;

- Ističu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine,
- Prenosi finansijsku imovinu i pritom prijenos ispunjava uvjete za prestanak priznavanja

Grupa prenosi finansijsku imovinu ako, i samo ako, ili:

- (a) prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili
- (b) zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali prepostavlja ugovornu obvezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u aranžmanu.

U ovom slučaju kada se prenose svi rizici i koristi od vlasništva, Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

Ako se zadržavaju gotovo svi rizici i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, Grupa nastavlja s priznavanjem finansijske imovine.

Ako Grupa niti prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, Grupa određuje je li zadržana kontrola nad finansijskom imovinom. Ukoliko nije zadržana kontrola nad finansijskom imovinom, Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu i i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

Ukoliko je zadržana kontrola, Grupa nastavlja s priznavanjem finansijske imovine u mjeri u kojoj i dalje sudjeluje u toj finansijskoj imovini.

2.17. Finansijske obveze

Početno priznavanje i mjerjenje

Finansijske obveze klasificiraju se kao finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku. Sve finansijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti plus pripadajući transakcijski troškovi. Finansijske obveze Guključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, prekoračenja po bankovnom računu i kredite i zajmove.

Naknadno mjerjenje

Nakon početnog priznavanja, kamatonosni krediti i zajmovi naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

2.17. Finansijske obveze- nastavak

Prestanak priznavanja

Grupa prestaje sa priznavanjem obveza u konsolidiranim finansijskim izvještajima kada i samo kada je obveza podmirena. Kada je postojeća finansijska obveza zamijenjena drugom od strane istog kreditora po bitno različitim uvjetima, ili su uvjeti postojećih obveza značajno promijenjeni, takva promjena ili modifikacija tretira se kao prestanak originalne obveze i priznavanje nove obveze, a razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim vrijednostima priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

2.18. Najmovi

Najmovi se klasificiraju kao finansijski najmovi ako se svi rizici i ekonomski koristi povezani s vlasništvom prenose s najmodavatelja na najmoprimca. Finansijski najam se priznaje u bilanci najmoprimca kao imovina i obveza za finansijski najam.

Najmovi se klasificiraju kao poslovni najam u slučaju postojanja ugovora na temelju kojeg najmodavac prenosi na najmoprimca pravo korištenja neke imovine (predmet najma) u dogovorenom razdoblju u zamjenu za protučinidbu.

Novim standardom koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. godine utvrđila se obveza priznavanja poslovnog najma u finansijskim izvještajima kao imovina s pravom korištenja te pripadajuća obveza po osnovi najma.

Izužeće od primjene ovog standarda Društvo je definiralo na:

- Kratkoročnim najmovima (do godine dana)
- Najmovi čiji je predmet najma male vrijednosti

U tom slučaju, poslovni/operativni najam se priznaje kao rashod u računu dobiti i gubitka najmoprimca na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Početno mjerjenje

Od prvog dana trajanja najma Grupa imovinu s pravom korištenja mjeri po trošku, dok obvezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Plaćanja se diskontiraju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu, odnosno po inkrementalnoj stopi zaduženja u slučajevima kada tu stopu nije moguće utvrditi.

Naknadno mjerjenje

Nakon početnog priznavanja Grupa imovinu s pravom korištenja mjeri po modelu troška. Obvezu za najam društvo povećava za iznos kamata na osnovi najma te smanjuje za izvršena plaćanja. Također, Grupa ponovno mjeri utvrđenu obvezu za najam za sve eventualne promjene.

2.19. Državne potpore

Državna potpora se priznaje kada postoji dovoljno jamstvo da će Društvo i ovisna društva zadovoljiti uvjete koji se za nju traže i da će potpora biti primljena.

Državne potpore priznaju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem subjekt povezane troškove priznaje kao rashode za čije su pokriće potpore namijenjene.

Državne potpore povezane s materijalnom imovinom koja se amortizira priznaju se u dobit ili gubitak u razdobljima i u omjerima u kojima se priznaje trošak amortizacije te imovine.

Državne potpore povezane s imovinom koja se ne amortizira priznaju se u dobit ili gubitak kroz razdoblja u kojima se snose troškovi ispunjenja tih obveza, odnosno kroz očekivani vijek uporabe te imovine.

Potraživanja za državnu potporu za nadoknadu rashoda ili gubitaka koji su već nastali, ili u svrhu pružanja trenutne finansijske podrške subjektu bez budućih povezanih troškova, priznaju se kao prihod razdoblja u kojem je potraživanje nastalo.

2.20. Planovi mirovinskih primanja

Društvo ili ovisno društvo nema mirovinske aranžmane osim onih u okviru državnog mirovinskog sustava Republike Hrvatske ili države u kojoj ovisno društvo posluje.

Obveza Društva ili ovisnog društva odnosi se na uplatu doprinosa u skladu s važećim zakonima. Ovi troškovi čine dio troškova rada u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

2.21. Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Grupa ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki datum konsolidirane bilance i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama.

Rezerviranje je priznato kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na izvještajni dan, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima.

Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao finansijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Iznos priznat kao rezerviranje odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi namire sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu novčanih tokova potrebnih za namiru sadašnje obveze, knjigovodstveni iznos obveze je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

2.22. Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze se ne priznaju u konsolidiranim finansijskim izvještajima, nego se samo objavljuju u bilješkama uz konsolidirane finansijske izvještaje.

Potencijalna imovina se ne priznaje u konsolidiranim finansijskim izvještajima, već se priznaje u trenutku kada postane vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

2.23. Događaji nakon datuma konsolidirane bilance

Događaji nakon datuma konsolidirane bilance su oni povoljni i nepovoljni događaji koji su nastali između datuma konsolidirane bilance i datuma na koji je odobreno izdavanje konsolidiranih finansijskih izvještaja. Društvo usklađuje iznose koje je priznalo u svojim konsolidiranim finansijskim izvještajima za događaje nakon datuma konsolidirane bilance koji zahtijevaju usklađivanje.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

2.24. Usporedni iznosi

Tijekom 2018. godine, Društvo je ispravilo pojedine pozicije konsolidiranih finansijskih izvještaja koji se odnose na prethodna razdoblja. Ispravci su provedeni retroaktivno prepravljanjem konsolidiranih finansijskih izvještaja za prethodna usporedna razdoblja, a učinci su iskazani u nastavku:

	Izvještaj o finansijskom položaju / Bilanca		
	Prethodno stanje	Izmjena	Prepravljeno stanje
	1. siječnja 2017. godine		1. siječnja 2017. godine
HRK'000			
Zemljište	105.427	614	106.041
Građevinski objekti -reklasifikacija u ulaganje u nekretnine	237.495	(2.062)	235.433
Građevinski objekti	235.433	11.809	247.242
Ulaganje u nekretnine-reklasifikacija	21.297	2.062	23.359
Ulaganje u nekretnine-procjena	23.359	5.946	29.304
Odgodjena porezna imovina	2.626	(818)	1.807
Rezerviranja za jubilane nagrade, otpremnine	0	8.748	8.748
Revalorizacijske rezerve	(4.486)	3.821	(665)
Zadržana dobit	44.938	(21.224)	23.714
Odgodjena porezna obveza	6.546	1.110	7.656

	Izvještaj o finansijskom položaju / Bilanca		
	Prethodno stanje	Izmjena	Prepravljeno stanje
	31. prosinca 2017. godine		31. prosinca 2017. godine
HRK'000			
Građevinski objekti -reklasifikacija u ulaganje u nekretnine	224.556	(2.008)	222.549
Građevinski objekti	222.549	10.901	233.450
Ulaganje u nekretnine-reklasifikacija	20.960	2.008	22.967
Ulaganje u nekretnine-procjena	22.967	7.785	30.753
Odgodjena porezna imovina	2.590	(789)	1.800
Zalihe trgovačke robe	46.921	(948)	45.973
Rezerviranja za jubilane nagrade, otpremnine	0	8.813	8.813
Revalorizacijske rezerve	(5.896)	3.821	-2.076
Zadržana dobit	54.835	(22.173)	32.662
Odgodjena porezna obveza	6.936	1.599	8.535

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

	Račun dobiti i gubitka		
	Prethodno stanje	Izmjena	Prepravljeno stanje
	2017		2017.
Prihodi od ukidanja rezerviranja	0	175	175
Prihodi od procjene ulaganja u nekretnine	0	1.436	1.436
Amortizacija	49.427	505	49.932
Troškovi rezerviranja	0	239	239
<i>Dobit prije oporezivanja</i>	39.076	867	39.943
Porez na dobit	8.629	320	8.948
<i>Dobit tekuće godine</i>	30.447	547	30.994

Društvo je u 2018. godini provedlo rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19 - Primanja zaposlenih, koji nalaže obvezu rezerviranja redovitih otpremnina i jubilarnih nagrada za sve zaposlenike u radnom odnosu na neodređeno vrijeme.

Nadalje, dosljedna primjena MRS-a 19 podrazumijeva i ispravak prethodnih razdoblja odnosno zadržane dobiti sukladno MRS 8 -*Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške* za iznose učinaka kao da je navedeno dosljedno primjenjivano i u prethodnim razdobljima.

Društvo je prijašnjih godina nakon početnog priznavanja ulaganja u nekretnine mjerilo i modelom troška i modelom fer vrijednosti. Navedeno nije u skladu sa standardom MRS 40, koji navodi da društvo nakon početnog priznavanja ima mogućnosti odabrati između prethodno navedenih modela te isti primjeniti na cijelu skupinu imovine.

Također, Društvo je u 2018 godini stavilo u upotrebu imovinu te retroaktivno obračunalo amortizaciju. Za istu imovinu provedena je procjena vrijednosti te su efekti procjene provedeni na teret zadržane dobiti.

Jedan od ispravaka prethodnih razdoblja odnosi se na metodu obračunavanja troškova zaliha. Društvo je sa metode trgovine na malo prešlo na metodu prosječnih ponderiranih troškova te su efekti provedeni na teret zadržane dobiti.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA

3. PRIHODI OD PRODAJE

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od prodaje u zemlji	543.823	555.270
Prihodi od prodaje u inozemstvu	466.859	464.236
Ostali prihodi od prodaje	3.594	4.198
UKUPNO	1.014.276	1.023.704

4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od naplate šteta, refundacija i poticaja	2.947	3.232
Prihodi od otpisa obveza prema dobavljačima	569	446
Naplata prethodno otpisanih potraživanja	55	99
Dobitci od prodaje dugotrajne imovine	1.461	1.590
Prihodi iz protekle godine	338	648
Ostali poslovni prihodi	2.467	4.586
UKUPNO	7.837	10.601

5. PROMJENA VRIJEDNOSTI ZALIHA PROIZVODNJE U TIJEKU I GOTOVIH PROIZVODA

Smanjenje vrijednosti zaliha za 2018. godinu iznosi 11.566 tisuće kuna (2017. godine povećanje u iznosu od 9.004 tisuće kuna) te predstavlja dio troškova nastalih tijekom razdoblja, a koji nisu priznati kao rashod već su kapitalizirani kao zaliha u okviru kratkotrajne imovine.

6. MATERIJALNI TROŠKOVI

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Utrošene sirovine, materijal i ambalaža	379.031	426.108
Utrošena energija	26.688	24.815
Sitan inventar	1.676	1.590
UKUPNO	407.395	452.513

7. TROŠKOVI PRODANE ROBE

Troškovi prodane robe iskazani su za 2018. godinu u iznosu od 34.692 tisuće kuna (2017. godine u iznosu od 40.449 tisuća kuna) te se odnose na nabavnu vrijednost prodane robe.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

8. TROŠKOVI USLUGA

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Prijevozne usluge	18.756	19.041
Usluge održavanja	8.997	9.166
Usluge sajmova	232	139
Najamnine i zakupnine	9.833	9.192
Vanjske usluge reklame i propagande	57.907	59.930
Intelektualne i osobne usluge	9.430	8.711
Komunalne usluge	3.588	3.420
Vanjske usluge reprezentacije	1.566	983
Ostale vanjske usluge	9.880	10.436
UKUPNO	120.189	121.018

Grupa je u okviru intelektualnih i osobnih usluga iskazala troškove revizije za 2018. godinu u iznosu od 539 tisuća kuna (2017. godine u iznosu od 506 tisuća kuna).

9. TROŠKOVI OSOBLJA

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Neto plaće	172.453	165.406
Porezi i doprinosi iz plaće	75.372	70.030
Doprinosi na plaće	37.018	35.599
UKUPNO	284.843	271.035

10. AMORTIZACIJA

Amortizacija iskazana u 2018. godini u iznosu od 48.828 tisuća kuna (2017. godine u iznosu od 49.932 tisuće kuna) obračunata je u skladu sa računovodstvenom politikom opisanom u bilješci 2.10., 2.11., 2.12. i 2.13. uz konsolidirane finansijske izvještaje.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

11. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	2.475	2.981
Naknade troškova zaposlenima	24.127	19.164
Pomoći i ostala davanja	1.360	975
Premije osiguranja	4.497	4.342
Bankarske usluge i troš. plat. prometa	2.081	2.718
Doprinosi, članarine i druga davanja	6.382	6.226
Porezi koji ne ovise o rezultatu i takse	980	1.394
Naknade članovima Nadzornog odbora	2.732	2.947
Naknadno odobreni popusti	0	244
Ostali nematerijalni troškovi poslovanja	2.624	11.791
UKUPNO	47.258	52.782

12. FINANCIJSKI PRIHODI

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od kamata	4.114	2.264
Dobit od pozitivnih tečajnih razlika	1.958	0
Prihodi od udjela u dobiti	2	3
Ostali finansijski prihodi	129	580
UKUPNO	6.203	2.847

13. FINANCIJSKI RASHODI

O P I S	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Rashodi od kamata	7.849	11.698
Gubitak od tečajnih razlika	757	5.290
Ostali finansijski rashodi	14	11
UKUPNO	8.620	16.999

14. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit obračunat je sukladno zakonskim propisima na osnovicu koju čini razlika ostvarenih prihoda nad rashodima obračunskog razdoblja za koje se porezna osnovica utvrđuje. Polazna porezna osnovica uvećana je za porezno nepriznate rashode te umanjena za prihode sukladno poreznim propisima u zemljama članica Grupe.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI

15. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT / (GUBITAK)

Ostali sveobuhvatni gubitak iskazan u 2018. godini u iznosu od 974 tisuća kuna (u 2017. godini u iznosu 1.410 tisuća kuna) odnosi se na gubitak s osnove tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja u iznosu od 1.388 tisuće kuna umanjeno za ponovno vrednovanje finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u iznosu od 552 tisuće kuna.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCU

16. NEMATERIJALNA IMOVINA

O P I S	Softweri
	HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 1. siječnja 2017. godine	16.357
Povećanja	958
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(177)
Tečajna razlika	4
Stanje 31. prosinca 2017. godine	17.142
Povećanja	539
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(768)
Tečajna razlika	(22)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	16.891
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	
Stanje 1. siječnja 2017. godine	15.834
Amortizacija	294
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(177)
Tečajna razlika	3
Stanje 31. prosinca 2017. godine	15.954
Amortizacija	390
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(768)
Tečajna razlika	(20)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	15.556
SADAŠNJA VRIJEDNOST	
1. SIJEĆNJA 2017. GODINE	523
31. PROSINCA 2017. GODINE	1.188
31. PROSINCA 2018. GODINE	1.335

KRAŠ d.d. Zagreb

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

O P I S	Zemljišta	Gradjevinski objekti	Postrojenja i oprema		Ostala materijalna imovina	Predujmivo za materijalnu imovinu	Materijalna imovina u pripremi	Ukupno
			HRK 000	HRK 000				
NABAVNA VRJEDNOST								
Stanje 1. siječnja 2017. godine - prepravljeno		106.041	739.599	1.020.206	121.569	6.512	239	10.924
Povećanja	0	1.399	1.436	692	0	0	15.383	18.910
Prijenosi sa investicija	0	864	9.676	3.953	230	0	(14.729)	(6)
Prijenosi sa konta na konto	0	(13)	(2.282)	(253)	0	0	0	(2.548)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	-	2.282	253	0	0	0	2.535
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(80)	(34.031)	(5.114)	(151)	(145)	(557)	(40.078)
Tečajna razlika	49	(1.184)	(421)	(71)	0	0	26	(1.601)
Stanje 31. prosinca 2017. godine- prepravljeno		106.090	740.585	996.866	121.029	6.591	94	11.047
Povećanja	0	401	3.834	759	-	1.166	14.423	20.583
Prijenosi sa investicija	97	922	11.600	3.875	84	0	(16.638)	(60)
Prijenosi sa konta na konto	(1.916)	(3.001)	(4.627)	(3.308)	(417)	0	0	(13.269)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	0	4.627	3.308	417	0	0	8.352
Vrijednosno uskladjenje	0	1.335	0	0	0	0	0	1.335
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(363)	(5.229)	(5.790)	(417)	0	(284)	(12.083)
Tečajna razlika	(41)	(839)	(1.359)	(68)	-	0	0	(2.277)
Stanje 31. prosinca 2018. godine		104.230	739.040	1.005.742	119.805	6.258	1.260	8.548
								1.984.883

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

O PIS	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna imovina		Ostala materijalna imovina	Predujmovi za materijalnu imovinu	Materijalna imovina u pripremi	Ukupno
				HRK 000	HRK 000				
ISPRAVAK VRJEDNOSTI									
Stanje 1. siječnja 2017. godine	0	492.356	870.665	103.882	5.118	0	0	0	1.472.021
Amortizacija	0	15.911	27.956	4.910	524	0	0	0	49.301
Prijenosi sa konta na konto	0	(1)	(2.282)	(253)	0	0	0	0	(2.536)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	0	2.282	253	0	0	0	0	2.535
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(68)	(33.727)	(4.979)	(133)	0	0	0	(38.907)
Tečajna razlika	0	(1.063)	(261)	(55)	0	0	0	0	(1.379)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	0	507.135	864.633	103.758	5.509	0	0	0	1.481.035
Amortizacija	0	15.867	26.966	4.878	321	0	0	0	48.032
Prijenosi sa konta na konto	0	(1.506)	(4.627)	(3.307)	(403)	0	0	0	(9.843)
Prijenosi na imovinu namijenjenu prodaji	0	-	4.627	3.307	403	0	0	0	8.337
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	0	(83)	(5.206)	(5.781)	(403)	0	0	0	(11.473)
Tečajna razlika	0	(429)	(851)	(56)	-	0	0	0	(1.336)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	0	520.984	885.542	102.799	5.427	0	0	0	1.514.752
SADAŠNJA VRJEDNOST									
1. Siječnja 2017. godine	106.041	247.243	149.541	17.687	1.394	239	10.924	533.069	
31. PROSINCA 2017. GODINE	106.090	233.450	132.233	17.271	1.082	94	11.047	501.267	
31. PROSINCA 2018. GODINE	104.230	218.056	120.200	17.006	831	1.260	8.548	470.131	

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Na nekretnine Društva uknjiženo je pravo zaloge kao instrument osiguranja plaćanja po ugovoru o dugoročnom kreditu u korist NLB Banke a.d. Banja Luka.

18. ULAGANJE U NEKRETNINE

Ulaganje u nekretnine iskazano na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 35.366 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu 30.753 tisuća kuna) najvećim dijelom odnosi se na zemljište u Bratini, te dijelom na prodavaonice koje Grupa iznajmljuje.

19. BIOLOŠKA IMOVINA

O P I S	Biološka imovina
	HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 1. siječnja 2017. godine	4.956
Povećanja	6
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(430)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	4.532
Povećanja	61
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(96)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	4.497
 ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	
Stanje 1. siječnja 2017. godine	1.347
Amortizacija	337
Vrijednosno usklađenje	(11)
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(218)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	1.455
Amortizacija	329
Vrijednosno usklađenje	(1)
Smanjenje (prodaja, rashod, manjak)	(33)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	1.750
 SADAŠNJA VRIJEDNOST	
1. SIJEČNJA 2017. GODINE	3.609
31. PROSINCA 2017. GODINE	3.077
31. PROSINCA 2018. GODINE	2.747

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

20. FINANCIJSKA IMOVINA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dani zajmovi, depoziti i slično /i/	72.150	89.570	77.093
Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit /ii/	10.932	10.455	10.117
Ostala finansijska imovina	631	901	765
UKUPNO	83.713	100.926	87.975

/i/ Dani zajmovi, depoziti i slično prikazani su kako slijedi:

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Zajam KRAŠ-ESOP d.o.o. /a/	36.050	38.010	40.060
Tekuće dospijeće potraživanja za zajmove danim KRAŠ-ESOP d.o.o. (bilješka 27.)	31.103	(14.010)	(12.060)
Zajmovi dani zaposlenicima /b/	(16.050)	45.084	40.578
Stambeni krediti	1.897	2.394	2.989
Dani depozit u poslovnoj banci /c/	12.347	12.070	0
Ostalo	6.803	6.020	5.526
UKUPNO	72.150	89.570	77.093

/a/ Potraživanje za dani zajam društvu KRAŠ-ESOP d.o.o. odnosi se na dani dugoročni zajam društvu KRAŠ-ESOP d.o.o. odobrenim 2005. godine uz godišnju kamatnu stopu u iznosu od 1,5% godišnje, godišnjim anuitetima, s dospijećem zadnjeg anuiteta 2024. godine.

/b/ Zajmovi dani zaposlenicima u najvećoj mjeri odnose se na zajmove odobrene zaposlenicima Društva i povezanih društava. Pojedinačni zajmovi odobreni su na rok od 5 godina, uz godišnju kamatnu stopu sukladnu zakonu o porezu na dohodak, odnosno 3% godišnje.

/c/ Dani depozit u poslovnoj banci iskazan na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 12.347 tisuća kuna najvećim dijelom predstavlja dani depozit u Privrednoj banci Zagreb d.d., s dospijećem u prosincu 2019. godine uz godišnju kamatnu stopu u iznosu od 0,09%.

/ii/ Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prikazana je kako slijedi:

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Croatia osiguranje d.d. Zagreb	10.857	10.252	10.046
Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb	37	38	39
Zagrebačka banka d.d. Zagreb	16	15	15
Ostalo	22	150	17
UKUPNO	10.932	10.455	10.117

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

21. ODOGOĐENA POREZNA IMOVINA

Odogđena porezna imovina iskazana na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 1.619 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 1.800 tisuća kuna) formirana je s osnove priznavanja rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade.

22. ZALIHE

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Sirovine i materijal	68.528	69.650	68.586
Proizvodnja u tijeku	875	908	1.039
Gotovi proizvodi	30.977	42.047	33.262
Trgovačka robा	47.454	45.973	46.871
Predujmovi za zalihe	12.574	260	1.141
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	11	0	277
UKUPNO	160.419	158.838	151.176

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od kupaca u zemlji	116.920	116.173	146.988
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	151.871	134.445	144.909
UKUPNO	268.791	250.618	291.897

24. POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIKA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od zaposlenika	1.226	1.214	1.785
UKUPNO	1.226	1.214	1.785

25. POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

Potraživanja od države i drugih institucija iskazana na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 3.720 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 11.913 tisuća kuna) odnose se na potraživanje za više plaćeni porez na dodanu vrijednost, porez na dobit te potraživanja za bolovanje.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

26. OSTALA POTRAŽIVANJA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od koncerna Agrokor	4.668	27.080	0
Potraživanja za kamate	5.292	4.132	2.555
Potraživanja za dane predujmove	184	2.358	1.052
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	1.636	2.247	5.564
Ostala potraživanja	5.293	1.214	2.401
UKUPNO	17.073	37.031	11.572

Potraživanja od koncerna Agrokor na 31.12.2018. godine iznose 4.668 kuna. Na dan 31. prosinca 2017. godine potraživanja od koncerna Agrokor bila su iskazana u iznosu od 27.080 tisuća kuna. Potraživanja se odnose na potraživanja na osnovu mjenica dospjelih prije 10. travnja 2017. godine, odnosno prije pokretanja postupka izvanredne uprave u koncernu Agrokor.

U ožujku 2018. godine Društvo je pristupilo Krovnom ugovoru o financiranju (roll-up aranžmanu) kojime je osiguralo naplatu potraživanja s osnovu mjenica i starog duga u ukupnom iznosu od 41.836 tisuća kuna. (u navedenom iznosu sadržano i stanje potraživanja na dan 31. prosinca 2017. godine).

27. FINANSIJSKA IMOVINA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dani zajmovi KRAŠ-ESOP - tekući dio (bilješka 20. /i/)	16.050	14.010	12.060
Dani zajam- roll up Agrokor	41.836	0	0
Dani kratkoročni zajmovi	21	199	4.133
Ostala kratkotrajna finansijska imovina	1.169	1.177	4.227
UKUPNO	59.076	15.386	20.420

28. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI

Novac u banci i blagajni iskazan na dan 31. prosinac 2018. godine u iznosu od 109.888 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 84.679 tisuća kuna) odnosi se na novac na kunskim računima u banci, strani novac na računima u banci i novac u blagajni.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

29. KAPITAL

/i/ Temeljni (upisani) kapital Društva utvrđen je u nominalnoj vrijednosti u iznosu od 599.448 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 549.448) i sastoji se od 1.373.621 dionice nominalne vrijednosti od 400 kuna, te predstavlja vlastite trajne izvore za poslovanje Društva i obuhvaća temeljnju glavnici registriranu kod Trgovačkog suda u Zagrebu.

Na Glavnoj skupštini održanoj 31. kolovoza 2018. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala s iznosa od 549.448 tisuća kuna za iznos od 50.000 tisuća kuna na iznos od 599.448 tisuća kuna izdanjem 125.000 novih redovnih dionica pojedinačnog nominalnog iznosa od 400 kuna. Nakon uspješno provedenog postupka dokapitalizacije Trgovački sud u Zagrebu donio je Rješenje na temelju kojeg je proveden upis povećanja temeljnog kapitala u sudskom registru dana 21. prosinca 2018. godine. Povećanje temeljnog kapitala je na taj dan provedeno i u poslovnim knjigama Kraš d.d. Zagreb. Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. Zagreb (dalje: SKDD) je 17. siječnja 2019. godine u informacijskom sustavu izvršilo upis povećanja temeljnog kapitala, te od toga dana temeljni kapital Kraš d.d. upisan u informacijski sustav SKDD-a iznosi 599.448 tisuća kuna i podijeljen je na 1.498.621 redovnu dionicu. Istog dana 125.000 novih redovnih dionica uključeno je u sustav trgovanja na Zagrebačkoj burzi na redovito tržište.

Svaka dionica daje pravo na jedan glas u Glavnoj Skupštini Kraš d.d. Zagreb.

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2018. godine upisana u informacijski sustav SKDD prikazana je kako slijedi:

Dioničar	Udio u temelnjom kapitalu	
	Broj dionica kom	%
Fizičke osobe	632.889	46,07%
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	343.238	24,99%
KRAŠ - ESOP d.o.o.	271.441	19,76%
Ostale pravne osobe	47.440	3,45%
Trezor Kraš d.d. Zagreb	78.613	5,72%
UKUPNO	1.373.621	100,00%

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2017. godine prikazana je kako slijedi:

Dioničar	Udio u temelnjom kapitalu	
	Broj dionica kom	%
Fizičke osobe	654.939	47,68%
KRAŠ - ESOP d.o.o.	271.441	19,76%
Ostale pravne osobe	373.366	27,18%
Trezor Kraš d.d. Zagreb	73.875	5,38%
UKUPNO	1.373.621	100,00%

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

29. KAPITAL- nastavak

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2018. godine upisani u informacijski sustav SKDD:

Dioničar	Broj dionica kom	Udio u temelnjom kapitalu	
		%	
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	343.238	24,99%	
KRAŠ - ESOP d.o.o. Zagreb	271.441	19,76%	
KRAŠ d.d. Zagreb - rezorski račun	78.613	5,72%	
HPB d.d. Zagreb	14.500	1,06%	
Radišić Darko	8.327	0,61%	
Zagrebačka banka d.d./Zbirni skrbnički račun na ime STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY , BOSTON	7.448	0,54%	
OTP BANKA d.d. / OTP INDEKSI FOND - OIF S JAVNOM PONUDOM	6.733	0,49%	
Gobec Janez	6.500	0,47%	
Spajić Marinko	5.907	0,43%	
Vidaković Marica	5.093	0,37%	
UKUPNO	747.800	54,44%	

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2017. godine:

Dioničar	Broj dionica kom	Udio u temelnjom kapitalu	
		%	
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	329.370	23,98%	
KRAŠ - ESOP d.o.o. Zagreb	271.441	19,76%	
KRAŠ d.d. Zagreb - rezorski račun	73.875	5,38%	
HPB d.d. Zagreb	14.500	1,06%	
SPLITSKA BANKA d.d./Zbirni skrbnički račun	9.328	0,68%	
Radišić Darko	8.276	0,60%	
Zagrebačka banka d.d./Zbirni skrbnički račun na ime STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY , BOSTON	7.448	0,54%	
Gobec Janez	6.500	0,47%	
Bujanović Zvonimir	6.023	0,44%	
Spajić Marinko	5.907	0,43%	
UKUPNO	732.668	53,34%	

Prosječni ponderirani broj dionica koji se primjenjuje kod izračuna zarade po dionici za 2018. godinu iznosio je 1.370.380 dionice (za 2017. godinu u iznosu od 1.392.454 dionica). Zarada po dionici iskazana u finansijskim izvještajima Društva u iznosu od 37,18 kuna (2017. godine u iznosu od 22,26 kuna) predstavlja omjer neto dobiti tekuće godine u iznosu 49.713 tisuća kuna (2017. godine u iznosu od 30.073 tisuće kuna) i prosječnog ponderiranog broja dionica.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

29. KAPITAL- nastavak

/ii/ Kapitalne rezerve iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u negativnom iznosu od 15.509 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 15.041 tisuća kuna) odnose se na kapitalni gubitak od prodaje vlastitih dionica.

/iii/ Rezerve iz dobiti iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 29.906 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 29.727 tisuća kuna) predstavljaju rezerve iz dobiti na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 69.253 tisuće kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 67.146 tisuća kuna) umanjene za vrijednost trezorskih dionica u iznosu od 39.346 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 37.418 tisuća kuna).

/iv/ Revalorizacijske rezerve iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u negativnom iznosu od 3.049 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 2.075 tisuća kuna), predstavljaju rezerve po osnovi naknadnog vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju te tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja.

/v/ Zadržana dobit iskazana na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 47.039 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 32.662 tisuće kuna) predstavlja kumuliranu neraspoređenu dobit iz prethodnih godina.

30. REZERVIRANJA

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017.
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
		prepravljeno	prepravljeno
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19 - otpremnine	2.508	2.854	2.561
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19 - jubilarne nagrade	5.289	5.959	6.187
UKUPNO	7.797	8.813	8.748

Opis	<i>Rezerviranja za otpremnine</i>	<i>Rezerviranja za jubilarne nagrade</i>	<i>Ukupno</i>
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Stanje 1. siječnja 2017. godine	2.561	6.187	8.748
Nova rezerviranja	293	0	293
Ukidanje rezerviranja	0	(228)	(228)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	2.854	5.959	8.813
Ukidanje rezerviranja	(346)	(670)	(1.016)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	2.508	5.289	7.797

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

30. REZERVIRANJA - nastavak

Obveza rezerviranja za primanja zaposlenika proizlazi iz Kolektivnog ugovora, a rezerviranja su utvrđena sukladno MRS-u 19 Primanja zaposlenih. Rezerviranja za primanja zaposlenih uključuju rezerviranja za otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, uz korištenje diskontne stope od 2,76%.

Izračun je napravljen na temelju sljedećih glavnih prepostavki:

2018.

Diskontna stopa	2,76%
Stopa fluktuacije	4,69%

31. DUGOROČNE OBVEZE

OPIS	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Obveze prema bankama /i/	196.965	260.842	262.259
Tekuće dospijeće dugoročnih obveza prema bankama (bilješka 33.)	(98.729)	(96.527)	(84.693)
Obveze za finansijski leasing	0	780	396
Tekuće dospijeće dugoročnih obveza po leasingu (bilješka 33.)	0	(168)	0
Odgođena porezna obveza	7.325	8.535	7.655
Ostale dugoročne obveze	1.139	1.492	1.862
UKUPNO	106.700	174.954	187.479

/i/ Obveze prema bankama prikazane su kako slijedi:

OPIS	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
<i>Dugoročno</i>			
Krediti banaka			
Osigurani	196.965	260.842	262.259
Ukupno obveze po kreditima	196.965	260.842	262.259
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(98.729)	(96.527)	(84.693)
UKUPNO	98.236	164.315	177.566

Društvo na da 31. prosinca 2018. godine ima ugovoreno više dugoročnih kredita s domaćim i stranim bankama. Kredit odobren u NLB Banka a.d. Banja Luka osiguran je založnim pravom nad nekretninama u vlasništvu Društva u Prijedoru, BiH. Ostale obveze po dugoročnim kreditima osigurane su mjenicama i zadužnicama.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

31. DUGOROČNE OBVEZE-nastavak

Za kredit odobren u Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb u iznosu do EUR 5 milijuna s dospijećem posljednjeg anuiteta u 2019. godini, Grupa (Kraš d.d. i društva nad kojima Kraš d.d. ima kontrolu - ovisna društva) je obvezna ispuniti uvjete zaduženja navedene u ugovoru i to: Pokriće duga sa EBITDA koji se računa kao omjer konsolidiranog neto duga i konsolidirane EBITDA. Na izvještajne datume Grupa je bila unutar definiranog omjera.

Kamatne stope po dugoročnim kreditima na izvještajni datum su kako slijedi:

	2018	2017
nepromjenjiva	1,5% - 3%	2,25% - 4%
promjenjiva	EURIBOR +(2 - 3 p.p.)	EURIBOR+(3,17 - 3,95 p.p.)

Dinamika otplate dugoročnih kredita prikazana je kako slijedi:

O P I S	31.12.2018. HRK'000	31.12.2017. HRK'000	1.1.2017 HRK'000
Dospijeće do jedne godine	98.729	96.527	84.693
Dospijeće od jedne do dvije godine	75.065	84.117	76.864
Dospijeće od dvije do tri godine	21.835	58.415	57.493
Dospijeće od tri do četiri godine	1.327	13.251	29.489
Dospijeće od četiri do pet godina	9	2.204	6.447
Dospijeće više od pet godina	0	6.328	7.273
UKUPNO	196.965	260.842	262.259

32. OBVEZE ZA ZAJMOVE I DEPOZITE

Obveze za zajmove i depozite iskazane su na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 1.482 tisuće kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 1.467 tisuća kuna).

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

33. OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

OPIS	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
<i>Kratkoročno</i>			
Krediti banaka			
Osigurani	106.826	106.403	130.999
Ukupno obveze po kreditima	106.826	106.403	130.999
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita (bilješka 31.)	98.729	96.527	84.693
Tekuće dospijeće dugoročnih leasinga (bilješka 31.)	0	168	0
Dospjeli dio obveza po lizingu	35	0	0
UKUPNO	205.590	203.098	215.692

Kamatne stope po kratkoročnim kreditima na izvještajni datum su kako slijedi:

	2018	2017	
	1,5% - 1,7%	%	2% - 2,92%
nepromjenjiva			

U nastavku su prikazani kratkoročni krediti u valuti:

OPIS	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Krediti banaka EUR	387	22.964	23.099
Krediti banaka HRK	106.439	83.439	107.900
UKUPNO	106.826	106.403	130.999

Struktura dospijeća kratkoročnih kredita prikazana je kako slijedi:

	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dospijeće plaćanja			
1-3 mjeseca	0	0	35.440
3 - 12 mjeseci	106.826	106.403	95.559
UKUPNO	106.826	106.403	130.999

34. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

Obveze prema dobavljačima iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 119.290 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 119.208 tisuća kuna) odnose se na obveze prema dobavljačima robe i usluga u zemlji i inozemstvu.

35. OBVEZE PREMA ZAPOSLENICIMA

OPIS	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Obveze prema zaposlenima za plaće	13.245	12.470	11.757
UKUPNO	13.245	12.470	11.757

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

36. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

Obveze za poreze i doprinose iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 17.792 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 17.659 tisuća kuna) odnose se na obračunate poreze i doprinose iz i na plaću, obveze za porez na dodanu vrijednost i porez na dobit.

37. OBVEZE S OSNOVE UDJELA U REZULTATU

Obveze s osnova udjela u rezultatu iskazane na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 598 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 530 tisuća kuna) odnose se na obveze s osnova neisplaćene dobiti Matice dioničarima.

38. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

O P I S	31.12.2018.	31.12.2017.	1.1.2017
	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Obveze po obustavama	2.226	2.395	2.912
Obveze za kamate	200	1.104	763
Obveze prema članovima NO	69	226	215
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	6.239	8.579	11.148
Ostale obveze	5.945	4.853	5.722
UKUPNO	14.679	17.157	20.760

39. IZVANBILANČNI ZAPISI

Izvanbilančni zapisi iskazani na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 21.331 tisuću kuna (31. prosinca 2017. godine u iznosu od 20.729 tisuću kuna) odnose se najvećim dijelom na isknjižena potraživanja.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

40. FER VRIJEDNOST

U tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih pokazatelja - pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja - pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja - pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31. prosinca 2018. godina				
Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.932	0	0	10.932
Biološka imovina - osnovno stado	566	0	0	566
Poljoprivredna proizvodnja - biljna proizvodnja	168	0	0	168
Ulaganja u nekretnine	0	14.650	20.716	35.366
31. prosinca 2017. godina				
Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.455	0	0	10.455
Biološka imovina - osnovno stado	802	0	0	802
Poljoprivredna proizvodnja - biljna proizvodnja	169	0	0	169
Ulaganja u nekretnine	0	0	30.753	30.753

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo i ovisna društva su kroz svoje poslovanje izložena sljedećim finansijskim rizicima:

- Kreditni rizik
- Kamatni rizik
- Valutni rizik
- Tržišni rizik
- Rizik likvidnosti

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo i ovisna društva upravljaju svojim kapitalom na način da se osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata dioničarima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala.

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Struktura kapitala Društva i ovisnih društava sastoji se od dugovanja, koje uključuje kredite i zajmove, novca i novčanih ekvivalenta te vlasničke glavnice koja uključuje upisani kapital i zadržanu dobit.

Omjer neto duga i glavnice je prikazan kako slijedi:

O P I S	31.12.2018. HRK '000	31.12.2017. HRK '000
Dug (dugoročni i kratkoročni)	305.308	369.492
Novac i novčani ekvivalenti	(109.888)	(84.679)
Neto dug	195.420	284.813
Glavnica	728.099	644.058
Omjer neto duga i glavnice	27%	44%

Osim praćenja omjera duga i kapitala, Društvo također prati i omjer konsolidirane operativne dobiti prije amortizacije (EBITDA) i duga u sklopu pridržavanja uvjeta kredita poslovne banke (vidi bilješku 31./i/). Na dan 31. prosinca 2018. godine (31. prosinca 2017. godine isto) Grupa je bila unutar definiranog omjera.

Upravljanje finansijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnom tržištu, odnosno Grupa je podložna utjecaju promjena cijena glavnih sirovina na svjetskom tržištu koje ovise o kretanju tečaja stranih valuta, te je značajno izložena utjecaju tečajnih razlika.

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik, valutni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Aktivnosti izlažu Društvo i ovisna društva prvenstveno finansijskim rizicima zbog promjene tečaja stranih valuta (vidi bilješku Valutni rizik), kamatnih stopa te promjene cijena sirovina na svjetskom tržištu. Društvo i ovisna društva ne ulaze u različite derivativne finansijske instrumente kako bi upravljali izloženošću kamatnom i tečajnom riziku.

Valutni rizik

Društvo i ovisna društva su izložena tečajnom riziku prilikom kupnje sirovina i uzimanja zajmova denominiranih u drugim valutama, te kod prodaje na inozemnom tržištu. Valuta koja podlježe rizicima je prvenstveno EUR i USD. Društvo i ovisna društva u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite već je isto djelomično osigurano kroz valutnu usklađenost imovine i obveza Grupe.

Neto knjigovodstvena vrijednost novčane imovine i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na datum izvješćivanja je kako slijedi:

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Opis	Obveze		Imovina	
	31.12.2018. HRK '000	31.12.2017. HRK '000	31.12.2018. HRK '000	31.12.2017. HRK '000
Valuta EUR	61.188	103.948	20.181	18.869
Valuta USD	4.328	5.771	44.494	32.249
Ostalo	11	11	3.060	2.519
UKUPNO	65.527	109.730	67.735	53.637

Kamatni rizik

Većina zaduženja na koja se obračunavaju kamate ugovorena su uz fiksnu i promjenjivu kamatnu stopu. Rizikom se upravlja održavanjem prikladne kombinacije između fiksne i promjenjive kamatne stope na posudbe. Društvo i ovisna društva u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite od ovih rizika.

Kreditni rizik

Kreditni rizik, odnosi se na rizik neispunjerenja ugovornih obveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti finansijski gubitak. Društvo i ovisna društva su usvojila politiku prema kojoj posluju samo sa kreditno sposobnim ugovornim stranama, osiguravajući prema potrebi višak osiguranja za ublažavanje rizika finansijskog gubitka zbog neispunjerenja ugovornih obveza. Izloženost Društva ili ovisnog društva i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni, a ukupni iznos zaključenih transakcija je raspodijeljen između odobrenih ugovornih strana.

Potraživanja od kupaca odnose se na veliki broj kupaca, raspoređenih na različita zemljopisna područja. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na temelju finansijskog položaja kupaca i, kada je prikladno, pribavljen je osiguranje potraživanja garancijom.

Društvo i ovisna društva nemaju značajniju izloženost kreditnom riziku prema nijednoj ugovornoj strani ili grupi ugovornih strana sličnih karakteristika. Kreditni rizik likvidnih sredstava i derivativnih finansijskih instrumenata je ograničen, zato jer druge ugovorne strane predstavljaju banke sa visokim kreditnim rejtingzima koji su određeni od međunarodnih agencija za određivanje kreditnih rizika.

Rizik likvidnosti

Društvo i ovisna društva upravljaju rizikom likvidnosti održavajući prikladne pričuve, bankovna sredstva i pričuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova, te uspoređujući rokove dospijeća finansijske imovine i obveza.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenta, te prekoračenja po bankovnim računima približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročnosti tih finansijskih instrumenata.

Slično tomu, knjigovodstveni iznos povjesnog troška potraživanja i obveza na koje se primjenjuju uobičajeni komercijalni uvjeti kreditiranja također su približni njihovim fer vrijednostima.

Fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima se određuje prema cijenama koje kotiraju na tržištu.

KRAŠ d.d. Zagreb
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

---

43. SUDSKI SPOROVI I POTENCIJALNE OBVEZE

Protiv Grupe se vodi nekoliko sudskih sporova. Prema procjeni Uprave Društva, a temeljem pravnih savjeta, po navedenim sporovima za Društvo i ovisna društva neće proizaći značajne potencijalne obveze.

44. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA KONSOLIDIRANE BILANCE

Društvo je početkom ožujka 2019. godine prodalo svoj udio u roll-up aranžmanu te time zatvorilo svoje potraživanje s naslova roll-up zajma. Potraživanje s naslova graničnog duga iznosi 4.668 tisuća kuna te se sukladno implementaciji nagodbe naplata istog očekuje u cijelosti iz poslovanja Fortenova grupe.

Osim navedenoga, nakon datuma konsolidirane bilance nije bilo događaja koji bi značajno utjecali na godišnje konsolidirane finansijske izvještaje Društva za 2018. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

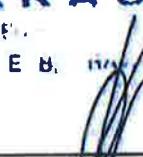
45. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE KONSOLIDIRANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane finansijske izvještaje iznijete na prethodnim stranicama sastavila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava Društva dana 15. ožujka 2019. godine.

Potpisano u ime Uprave:

Damir Bulić,

predsjednik Uprave

K R A Š 10
PREHRAMBENI d.d.
Z A G R E B 48

Dinko Klepo,
član Uprave

Alen Varenina,
član Uprave

KRAŠ d.d.
Ravnice 48
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska